

MOSTY

OSOBNÍ BANKROT

aneb
Jak začít
nový život
bez dluhů

Opel **HANDYCARS**

SVOBODNÝ POHYB BEZ BARIÉR.

Program mobility osob se zdravotním postižením.

Držitelům průkazů TP, ZTP a ZTP/P poskytujeme slevu na vozy všech typů. Nabízíme také spotřebitelský úvěr s nízkým úrokem, servis s prioritní obsluhou a řadu dalších výhod, které najdete na webové stránce Opel Handycars.

6 let
záruka*

Opel Pojištění Opel Finance

www.opel-handycars.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,1–7,6 l/100 km, 109–169 g/km.

*Dvoutletá výrobní zákonná záruka a dále čtyřletá smluvní záruka Opel ve spolupráci se společností CG Car Garantie Versicherungs-AG. Všechny osobní vozy Opel jsou k dispozici s automatickou převodovkou.

Wir leben Autos.

Vážení čtenáři,

první číslo v roce 2014, které se Vám dostává do rukou, je poměrně pestré. Dočtete se v něm například o problémech lidí, kteří se ocitli v dluhové pasti. Článek pojednávající o osobním bankrotu by jim měl poradit, jak začít nový život bez dluhů. V rozhovoru Jany Hrdé s Terezou Kerndlovou představujeme blíže tvář NRZP ČR. Zároveň upozorňujeme na sbírkovou kampaň Národní rady osob se zdravotním postižením ČR, která by měla pomáhat v konkrétních případech. Trojí rozhovor s pracovníky NRZP ČR má ukázat, že v této organizaci pracují mladí schopní lidé. Článkem o koordinované rehabilitaci se opět vracíme k jednomu ze základních témat, které dlouhodobě prosazujeme. Schválením tezí koordinované rehabilitace se, doufejme, toto téma posunulo o krůček dál.

Přeji Vám příjemné chvílky strávené nad naším časopisem, který v novém roce přichází opět s vylepšeným vzhledem a který Vám po celý rok 2014 budeme opět poskytovat zdarma.

Zvu Vás také na předávání výročních cen MOSTY, které letos pojednává uděluje NRZP ČR. Pozvánku na tuto akci najdete uvnitř časopisu.

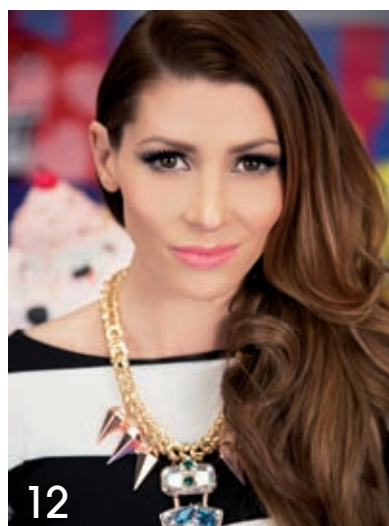
Václav Krása
předseda NRZP ČR

04

08

12

24

26

04 TÉMA:

Patrik Nacher a Michal Edl:

Osobní bankrot aneb
Jak začít nový život bez dluhů

08 Michal Dvořák:

Jedenáctý ročník cen MOSTY

10 Martin Hanibal:

Pojďte do toho a neustále se vzdělávejte!

11 Alena Kluzová:

Evropské fondy dávají
handicapovaným novou šanci

12 Jana Hrdá:

Rozhovor s Terezou Kerndlovou –
Osudy lidí s postižením nám
nesmějí být cizí

15 Radka Svatošová:

Okénko do poraden NRZP ČR

16 Jan Hutař:

Co přináší nový
občanský zákoník pro lidi
se zdravotním postižením

18 Tomáš Pchálek:

OPEL HANDY CYKLO MARATON
se pojede i letos

19 Václav Krása:

Opět o ucelené rehabilitaci

20 Jana Hrdá:

Představujeme členské
organizace NRZP ČR

22 Jana Hrdá:

Tři mušketýři NRZP ČR

26 Martina Příbylová:

Reforma psychiatrické
péče a souvislosti

28 Jaroslav Winter:

INSPO 2014: Od ústní myši
po sluchadlo v mobilu

30 Tereza Doležalová:

Aktuální nabídka vzdělávacích
kurzů pro sociální pracovníky
a pracovníky v sociálních
službách akreditovaných
u MPSV ČR

32 Jana Petrová a Miroslav Valina:

Krajský plán vyrovnávání
příležitostí pro osoby se
zdravotním postižením
v Plzeňském kraji

OSOBNÍ BANKROT

aneb Jak začít nový život bez dluhů

TEXT: Patrik Nacher a Michal Edl | FOTO: profimedia.cz | shutterstock.com | flickr.com

Mnozí lidé mají nepříjemnou zkušenost se situací, kdy je vlastní dluhy nahnaly do pasti. Dluhová spirála se roztočila a oni nebyli schopni splácet své závazky. Na začátku přitom nemusela být ani neuvážená půjčka. Stačilo třeba zapomenout uhradit nějaký poplatek nebo nezodpovědně zacházet s kreditní kartou. Právě lidem, jimž dluhy přerostly přes hlavu, je určen projekt osobního bankrotu www.Jdi-Dál.cz. Jde o společnou snahu hned několika důvěryhodných subjektů, které chtějí pomoci zadluženým lidem začít nový život - bez dluhů, bez strachu před exekutory. Lidem ve svízelné situaci totiž nabízí zákon legální možnost, jak začít znovu a bez dluhů. A právě pomoc s oddlužením dle insolvenčního zákona je hlavním cílem tohoto projektu.

START

OSOBNÍ BANKROT A JEHO PRŮBĚH

Osobní bankrot je lidový název pro takzvané **oddlužení** dle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (**insolvenční zákon**). Je to jediný legální způsob, **jak se skutečně zbavit dluhů**, které vám přerostly přes hlavu.

Po oddlužení začíná člověk doslova od začátku. **Dluhy se smažou**, protože v oddlužení stačí splatit minimálně 30 % závazků, tedy se může smazat až 70 % dluhů, a člověk začíná skutečně nový život. Bez strachu před věřiteli a jejich **vymahači**, bez strachu před **exekutory** a dalšími problémy. Navíc už během samotného oddlužení je člověk před těmito problémy chráněn. Komu bylo oddlužení povoleno, hradí jen ty své závazky, které do takzvané **insolvence** věřitelé přihlásili. Vše se hradí přes takzvaného **insolvenčního správce**, který člověku **s oddlužením pomáhá**. **Dlužník** mu zasílá peníze a on je přerozděluje věřitelům dle soudem schváleného plánu.

Insolvenční správce dlužníkovi pomáhá.

Dohlíží na to, aby věřitelé nepožadovali zaplacení dluhů, na které nemají nárok. Velmi často se stává, že věřitelé chtějí něco, na co ve skutečnosti nárok nemají. Insolvenční správce tyto nároky takzvané **popírá**, jde většinou o **neprůměřené vysoké pokuty, vysoké úroky** či **neoprávněné poplatky**. Věřitelé pak buď mohou žalovat insolvenčního správce, nikoliv dlužníka, nebo jeho kroky prostě akceptují, což se stává ve

majetkové či hospodářské povahy. Dlužník musí být schopen během pěti let uhradit minimálně 30 % svých dluhů. Nutnou podmínkou je také dlužit aspoň dvěma věřitelům déle než 30 dní po splatnosti a nemít možnost své dluhy řádně splácet, tedy lidově řečeno - musíte být v situaci, kdy už máte skutečně s dluhy problémy.

Osobní bankrot je tedy legálním způsobem, jak se zbavit problémů s dluhy a exekutory.

CO JE CÍLEM PROJEKTU WWW.JDI-DÁL.CZ?

Projekt chce rovněž pomoci s řešením sociálních problémů. **Lidé v dluhové pasti** s několika exekucemi a bez majetku ztrácejí zájem o legální práci, nemá pro ně význam. Přicházejí o sociální status, o bydlení, stěhují se dohromady, vznikají oblasti sociálního vyloučení. Obživu skýtá i drobná kriminalita. To všechno jsou problémy spojené s **dluhy**, které zároveň znemožňují se z tohoto prostředí vymanit. Taková situace pak postihuje jednotlivce i celé rodiny. Projekt může být prvním krokem k nápravě, který otevírá dveře zpět do běžného života – pro dlužníka i jeho rodinu.

Projekt rovněž cílí na potírání podvodných firem nabízejících „oddlužení“. Ve skutečnosti tyto společnosti nemluví o oddlužení dle insolvenčního zákona (o osobním bankrotu), ale jen o tom, že **pomohou dlužníkům** preposílat

splátky věřitelům, pomohou vyjednat splátkový kalendář u soudu (jen pošlou vzorový dopis), a za tohle všechno si nechají draze zaplatit.

Dlužník jim zasílá peníze a po roce zjistí, že jim naposílal například šedesát tisíc, ale k věřitelům na **splátky dluhů** se dostalo jen deset tisíc a zbytek si strhla falešná oddlužovací společnost.

Dluhy se tak nezmenšily, ale narostly, protože těch deset tisíc nestačí ani na naběhlé úroky za poslední rok. **Fa-**

lešné oddlužovací společnosti tak parazitují na lidech v nouzi a pod klamavou nabídkou pomoci z nich vysávají poslední peníze a zbytky naděje.

Jediným opravdovým **řešením dluhů** je jejich splacení nebo **oddlužení** dle insolvenčního zákona. Partneři projektu ze své praxe vědí, že existence možnosti **oddlužení** ještě stále není mezi lidmi tolik známá, a to právě hlavně mezi těmi, kterých se **problémy s dluhy** týkají nejvíce. Zprávy o tom, že někdo má dvě i více exekucí, jsou především zprávami o tom, že daný člověk neví o možnosti **oddlužení**, jež by ho exekucí zbavila.

Projekt tak chce pomáhat i se zvyšováním **finanční gramotnosti občanů**. Více najdete na www.jdidal.cz.

většině případů. Insolvenční správce tak pomáhá **chránit dlužníka před protiprávními požadavky věřitelů**. Mnohdy se tak ukáže, že závazky dlužníka jsou nižší, než se původně zdálo.

Oddlužení trvá pět let, po tuto dobu si dlužník ponechává jen omezené finance a zbytek je zasílán insolvenčnímu správci a dále věřitelům. Těchto pět let není snadných, avšak na jejich konci je klidný **život bez dluhů a bez strachu před exekutory**.

Kdo žádá o oddlužení, musí splňovat tyto základní podmínky. Nesmí se jednat o podnikatele, případně jeho dluhy nesmějí mít původ převážně z podnikání. Dlužník nesmí být v posledních pěti letech odsouzen za trestný čin

PŘÍKLADY SITUACÍ, KDY MŮŽE ODDLUŽENÍ POMOCI

Karel P. z Prahy, od 18 let nevidomý

Bývalý zaměstnavatel mi nezaplatil půl roku výplatu a od toho momentu to vše začalo. Došlo k soudu a přes právníka jsme se přihlásili k insolvenci jako věřitelé. Mimosoudně jsme se dohodli nejprve na 25% z dlužné částky, ale nakonec nám bývalý zaměstnavatel proplatil 50%. V červenci 2010 jsem hledal práci jako telefonista, ale nezvládl jsem práci s počítačem. Udělal jsem si rekvalifikační kurz a nyní pracuji jako masér. V květnu 2011 se mi narodilo první dítě a v srpnu pak druhé dítě. V této době jsem už bohužel nezvládal platit alimenty z prvního manželství a bývalá žena na mě podala v červenci 2013 exekuci za neplacení výživného. Podal jsem žádost o zrušení exekuce a snížení alimentů. V současné době mi hrozí vystěhování z bytu za neplacení nájmu. Proto jsem se rozhodl jít cestou oddlužení – osobního bankrotu, abych splatil své závazky vůči svým věřitelům, nemusel již žádat o pomoc své příbuzné a mohl začít znovu.

Růžena H., invalidní důchodkyně

V době, kdy jsem si vzala půjčku na 50 000 Kč a řádně ji splácela, jsem byla v invalidním důchodu s nemocí cév. V té době mi byla nabídnuta kreditní karta na 30 000 Kč od společnosti Home Credit. Vzala jsem ji s tím, že kdyby něco, tak mám rezervu. Zanedlouho přišla známá s tím, že má exekuci a jestli bych jí mohla půjčit. Slibovala, že příští měsíc mi to vrátí. A jak to tak chodí, tak dlouho prosila, až jsem jí peníze půjčila, což znamenalo splácení navíc. Peníze jsem z ní tahala 3 roky.

Aby toho nebylo málo, tak mladší dcera se zetěm a malou dcerkou přišli o bydlení. A tak jsem svolila, aby bydleli u mě s tím, že mi budou pomáhat. Bohužel jsem si akorát naběhla, protože místo pomoci jsem poslouchala, kolik mají dluhů. Kvůli tomu jsme se dohodli, že si vezmeme domácí práce, abychom mohli dluhy splácet. Když byly dluhy popláceny, alespoň ty,

o nichž mi řekli, myslela jsem, že bude klid. Ale nebyl. Náhle potřebovali 10 000 Kč. V bance mi nabídli sloučení úvěrů, a tím vznikla nabídka na 240 000 Kč s měsíčními splátkami 4000 Kč. Řekla jsem, že to jsou velké splátky, a s díky odmítla. Byl tam ale se mnou zeť, a když slyšel, kolik mi nabízejí, dušoval se, že mi bude pomáhat se splácením. Po dlouhém přemlouvání jsem se rozhodla, že si půjčku vezmu. Netušila jsem ovšem, že mají více dluhů a více půjček.

Na konci roku 2008 jsem rozhodla, aby se odstěhovali. Našli si nové bydlení celkem rychle na začátku roku 2009. Jenže to nebylo tak jednoduché. Nejen že neplatili svoje dluhy, ale před Vánocemi téhož roku přišli exekutoři, že tam mají trvalé bydliště. Vůbec jsem jim nedokázala vysvětlit, že už tu rok nebydlí a že věci, které zabavují, jsou moje a mé starší dcery, která se ke mně nastěhovala, aby o mě pečovala, protože jsem téhož roku přišla o nohu. Bylo to hrozné, když se to jakžtakž vyřešilo a na živobytí mi zbývalo pouze 3000 Kč. Musela jsem si opět půjčit, a tak to šlo pořád dokola.

Až jsem se dozvěděla o správci dluhů, že prý se dohodnou s věřiteli a že se nemáme o nic starat, že vše vyřídí za nás. Prý budeme správci posílat jím určený obnos peněz a oni ho budou rozposílat. Je pravda, že mi zbývalo více peněz na živobytí a oni opravdu rozposílali. Vše fungovalo pouze rok a pak přestali a my jsme se ocitli v dluhové pasti. Začaly chodit upomínky, rozsudky, platila jsem dle svých možností a snažila se dohodnout na splátkách, které bych zvládla platit, protože jsem nikdy neměla v úmyslu si půjčit a neplatit. Některé banky mi vstříc vyšly.

Mezi všemi těmi upomínkami a rozsudky se stalo to, že jednu z půjček převzala Bohemia Faktoring, a protože jsem se v tom zmatku bankovních čísel všech účtů rychle zamotala, peníze jsem posílala jinam, na starý účet. Tím vzniklo, že této instituci neplatíme. A postupem času přišel i rozsudek, následně i exekuce na důchod, na barák i na dědictví po synovi, to znamená 1/8 baráku po otci. Když jsem se s tím jakžtakž smířila, přišlo mi, že ten samý exekutor zabaví i plat z domácích prací. Pokud by zabavil celý plat, nemám na placení ostatním věřitelům a to by byl konec hodně rychle. Přišli bychom o střechu nad hlavou a jako vozíčkářka bych jen tak někde nemohla, protože se všude s vozíkem nedostanu.

V té době jsem se dívala na televizi, když mluvili o osobním bankrotu, a tím, že to bylo v televizi, se to zdálo být důvěryhodné. Proto jsem to vše probrala s dcerou a dohodly jsme se, že to zkusíme, protože jsme už jinou možnost nenašly. Požádala jsem tedy o osobní bankrot u toho projektu, o němž mluvili v televizi – Jdi dál. Zaregistrovala jsem se a brzy nato se mi ozvali, byli velice příjemní a poradili, co a jak v tuto chvíli dělat. Vše se ještě vyřizuje, ale věřím, že to dobře dopadne.

(Jména byla pro účely článku změněna, redakce ale dotyčné zná.)

JAKÉ JSOU ZÁSADNÍ ZMĚNY V PRÁVNÍ ÚPRAVĚ?

SUBJEKT, KTERÝ MŮŽE BÝT ODDLUŽEN

- Dlužník má finanční možnosti, aby nezajištěným věřitelům plnil alespoň do hodnoty 30 %, pokud věřitel nesouhlasí s plněním nižším. (beze změn)
- Dlužník musí splnit kritérium „poctivosti“. Nově vypadla ustanovení, že za nepoctivého se považuje dlužník, který byl pravomocně odsouzen / jeho úpadek byl řešen v předchozím insolvenčním řízení / podával opakované insolvenční návrhy. Nově je to čistě na posouzení soudu, zda je dlužník poctivý.*
- Dlužník by si měl dát pozor na lehkomyšlný a nedbalý přístup k plnění povinností v insolvenčním řízení. Takové chování je důvodem pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení.*

ODDLUŽENÍ JE MOŽNÉ U:

- právnické osoby, která není považována za podnikatele a současně nemá dluhy z podnikání.
- fyzické osoby, která nemá dluhy z podnikání.

NOVĚ NEBRÁNÍ ODDLUŽENÍ DLUHŮ Z PODNIKÁNÍ, JESTLIŽE***

- věřitel, o jehož pohledávku jde, souhlasí,
- jde o pohledávku věřitele, která zůstala neuspokojena po skončení konkursního řízení,
- jde o pohledávku zajištěného věřitele.

NÁVRH A JEHO PŘÍLOHY

- Zde nedošlo k velkým změnám. Pouze pokud se dlužník dohodl na plnění nezajištěnému věřiteli nižším než 30 %, pak musí být v písemném souhlasu uvedena jeho minimální výše. Podpis věřitele musí být ověřen.*
- Podpis dlužníka nebo manžela se nevyžaduje, pokud nejde o společný návrh manželů. Jsou-li osoby ochotné pomáhat dlužníkovi se splněním oddlužení, připojí darovací smlouvu nebo smlouvu o důchodu. Podpisy musejí být ověřené.*
- Nově se nevyžaduje znalecký posudek o hodnotě nemovitosti a zajištěného majetku, který musel být předložen s návrhem na povolení oddlužení.**

SPOLEČNÝ NÁVRH MANŽELŮ***

- Úplnou novinkou je možnost manželů podat návrh na oddlužení společně, a to v případě, že každý z manželů je osobou oprávněnou podat návrh samostatně (neplatí pro finanční možnosti). Rozhodující je, aby manželství trvalo v den, kdy návrh dojde soudu.
- Návrh manželů na povolení oddlužení musí výslovně obsahovat prohlášení obou, aby všichni jejich

majetek byl pro účely řízení považován za majetek ve společném jmění manželů (SJM).

- Po dobu oddlužení mají manželé postavení nerozlučných společníků a považují se za jednoho dlužníka.

ROZHODNUTÍ O ÚPADKU A POVOLENÍ ODDLUŽENÍ

- Soud neuloží povinnost zaplatit zálohu dlužníku, když může o jeho návrhu rozhodnout tak, že vydá rozhodnutí o úpadku a zároveň povolí oddlužení.*

ODDLUŽENÍ ZPENĚŽENÍM MAJETKOVÉ PODSTATY

- Velkou změnou je skutečnost, že do majetkové podstaty budou patřit i mimořádné budoucí příjmy jako dědictví, dary a plnění z neúčinných právních úkonů. Majetek by měl vydat dlužník insolvenčnímu správci ke zpeněžení.***
- Schválením oddlužení zpeněžením majetkové podstaty zaniká SJM, nezaniká při oddlužení manželů.
- Dispoziční oprávnění k nově nabytému majetku má dlužník, tento majetek lze postihnout exekucí pouze pro závazky vzniklé po schválení oddlužení.
- Zástava se zpeněžuje automaticky, ledaže dojde k úplnému uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů ze zpeněžení ostatního majetku nebo zajištěná pohledávka zjevně převyšuje hodnotu zajištění.**

POVINNOSTI DLUŽNÍKA PODÁVAT INFORMACE

Dlužník informuje soud, insolvenčního správce a věřitelský výbor o svých příjmech za uplynulých 6 měsíců vždy k 15. březnu a k 15. září. Soud může určit jinou dobu pro předkládání. ☒

* malá změna | ** střední změna | *** velká změna

JEDENÁCTÝ ROČNÍK CEN MOSTY SE VRACÍ DO PRAHY

TEXT: Michal Dvořák | FOTO: Milan Šustr

V zájmu podpory aktivit přispívajících ke zlepšení postavení osob se zdravotním postižením v České republice začala NRZP ČR v roce 2003 s pravidelným vyhlašováním ceny MOSTY. Cena je udělována za mimořádnou aktivitu nebo čin ve prospěch osob se zdravotním postižením, a to ve čtyřech kategoriích. Udílení cen MOSTY se po dvou letech vrací do Prahy, kde budou 20. března slavnostně vyhlášeni letošní vítězové.

Celkem bylo do 11. ročníku nominováno sedm desítek projektů a osobností. Posuzování návrhů probíhalo ve dvou kolech. V prvním kole vybrala 24. ledna nominační komise, složená z členů předsednictva NRZP ČR, pět nejlepších návrhů v každé kategorii. Finalisty letošního ročníku jsou:

I. KATEGORIE INSTITUTE VEŘEJNÉ SPRÁVY

Městská část PRAHA 12 – za prosazení, vytvoření a zavedení portálu Pomoc na dvanáctce (p12.helpnet.cz) a za dlouhodobou podporu služeb a aktivit ve prospěch osob se zdravotním postižením.

Město KARLOVY VARY – za společnou iniciativu s Dopravním podnikem Karlovy Vary, která vedla během krátké chvíle k označení všech zastávek MHD popisky v Braillově písmu, na nichž je jméno zastávky, směr, kterým autobus jede, a kontakt na informace.

Město HRADEC KRÁLOVÉ – za zmapování bariér na území města Hradce Králové, vytváření bezbariérových tras a vytvoření informační mapy umístěné na webu města Hradce Králové.

Městská část PRAHA 4 – za širokou škálu služeb pro zdravotně znevýhodněné osoby, čímž umožňuje zapojení občanů všech věkových kategorií a s různým typem zdravotního postižení do běžného života.

NÁRODNÍ GALERIE v Praze – za 30 let systematické taktilní prezentace uměleckých sbírek a děl Národní galerie v Praze návštěvníkům s poruchami zraku, přípravu komentovaných prohlídek a dalších vzdělávacích programů a akcí pro nevidomé a slabozraké.

II. KATEGORIE NESTÁTNÍ SUBJEKT

Občanské sdružení CESTA ZA SNEM – za realizaci a pořádání osvětových besed.

ORBI PONTES Z.S. – za realizaci prohlídek Botanické zahrady s přepisem na tablet pro ohluchlé, za prosazování plnohodnotné komunikace s osobami se sluchovým postižením a za akci Týden komunikace osob se sluchovým postižením.

OPEL HANDYCARS – za komplexní pomoc s řešením mobility pro handicapované a širokou nabídkou vozů a služeb, které osloví mnohem větší počet lidí, kteří potřebují pomoc při řešení mobility.

PARTNEŘI 11. ROČNÍKU CEN MOSTY

NADACE VODAFONE Česká republika –

za program Rok jinak, který podporuje propojování komerční sféry s neziskovým sektorem. Odborníci z komerční sféry na rok nastoupí do neziskové organizace, přinesou své know-how a zároveň dostanou stejný honorář, na jaký jsou zvyklí.

BOTANICKÁ ZAHRADA Liberec – za zpřístupnění vnitřních prostor botanické zahrady, za vybudování výtahu a bezbariérové toalety. Držitelé průkazů ZTP/P a jejich doprovod mají vstup zdarma.

III. KATEGORIE

OSOBNOST Hnutí OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

KAREL VEDRAL (prezident České asociace pro revmatické choroby, zakládající člen Klubu bechtěreviků) – za mimořádnou snahu v osvětové činnosti pacientů s autoimunitním onemocněním.

MOJMÍR JANKŮ (předseda základní organizace Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR Šumperk) – za dlouholetou obětavou práci pro osoby se sluchovým handicapem.

OLGA FRÜHAUFOVÁ (předsedkyně Sdružení zdravotně postižených Náchod) – za organizování poznávacích a rekondačních výletů bez nároků na honorář a většinou na své náklady a ve svém volném čase.

DAGMAR RADIOVÁ (předsedkyně ZO Svazu neslyšících a nedoslýchavých v ČR Beroun) – za dlouholeté poskytování poradenství v sociálních službách pro osoby se sluchovým postižením.

HELENA KLASNOVÁ (předsedkyně Svazu tělesně postižených v České republice) – za 22 let pomáhání radou i skutky nejen organizacím, ale i jednotlivcům. Ve své práci důrazně hájí práva zdravotně postižených.

IV. KATEGORIE

ZVLÁŠTNÍ CENA

EVA ŽÁDNÍKOVÁ (organizátorka Těmické benefice pro Leničku a Kristýnku) – za uspořádání benefice pro dvě onkologicky postižené holčičky. Získala tak finanční částku, jakou si nikdo na malé obci ani nedokázal představit.

MARIE KRÁTKÁ (knihovnice Zličinské knihovny) – za prosazení a vybudování bezbariérové knihovny, která byla původně v prvním patře bez výtahu.

Mgr. MILAN LANGER (předseda Spolku Trend vozíčkářů Olomouc) – za celoživotní práci ve prospěch osob se zdravotním postižením.

KAREL MEDŘICKÝ (organizace zdravotně postižených Bučovice a okolí) – za 20 let práce pro OZP Bučovice a okolí, za poznávací zájezdy a ozdravné rekondační pobyty a za jeho poradenskou činnost.

RNDr. HANA PÁNKOVÁ, Ph. D. (občanská iniciativa Zachraňme Vesnu) – za iniciativu vedoucí k záchraně dětské léčebny Vesna v Janských Lázních.

Akce se bude konat od 15.00 hodin v Kongresovém sálu OREA Hotelu Pyramida, Bělohorská 24, Praha 6. Patronkou ceremoniálu bude stejně jako při minulých ročnících Livia Klausová, která se účastní předávání cen nepřetržitě od roku 2007.

Záštitu nad letošní akcí převzala Ing. Marie Kousalíková, starostka městské části Praha 6. Praha 6 společně s hlavním městem Praha jsou zároveň hlavními partnery 11. ročníku.

Moderátorem slavnostního odpoledne bude Aleš Cibulka a během ceremoniálu vystoupí například zpěváci Radek Žalud, Laďa Kerndl a Tereza Kerndlová.

Partnery 11. ročníku jsou dále Metropolitní univerzita Praha, Pražská teplárenská a.s. a Střední zdravotnická škola Ruská.

Přijměte pozvání na akci. Vstup je zdarma, svoji účast však musíte písemně potvrdit do 13. 3. 2014 na e-mailové adrese m.dvorak@nrzp.cz.

POJĎTE DO TOHO A NEUSTÁLE SE VZDĚLÁVEJTE!

TEXT: Martin Hanibal | FOTO: MUP a o.s. OKOLO

O svém životním příběhu, studiu, práci a životě na vozíku píše Martin Hanibal, který v současné době studuje obor Mediální studia na Metropolitní univerzitě Praha. I přes diagnózu roztroušené sklerózy je neustále aktivní, hledá nové příležitosti, jak se vzdělávat, a proto pro něj není problém skloubit studium i práci dohromady.

Jmenuji se Martin Hanibal a je mně 40 let, jsem vozíčkář, ovšem vždy tomu tak nebylo. Byl jsem klasický pražský kluk se středoškolským vzděláním a se zájmy o sport a jiné aktivity. Podnikal jsem a vůbec jsem neměl ani tušení, co mě v životě potká. Ve 25 letech mi diagnostikovali roztroušenou sklerózu a můj zdravotní stav se začal velice rychle zhoršovat. Tudíž jsem si začal uvědomovat, že moje podnikatelská činnost, při níž jsem musel také fyzicky pracovat, nebude nadále možná. K profesím, které bych mohl i s postižením zastávat, je většinou nutné vzdělání. Shodou okolností jsem si v novinách přečetl inzerát o studiu na **Metropolitní univerzitě Praha**, která osobám s pohybovým postižením nabízela a stále nabízí nebývalé možnosti ke studiu.

PO 15 LETECH OPĚT VE ŠKOLE

Tuto možnost jsem využil a v roce 2006 jsem nastoupil k bakalářskému studiu oboru **Veřejná správa**. Zpočátku pro mě bylo studium velmi těžké – není divu, když jsem do školních lavic opět zasedl po 15 letech. Ale podmínky, které škola nabízí nám studentům se zdravotním po-

„UNIVERZITA SE V RÁMCI PROGRAMU „ŠKOLA BEZ BARIÉR“ STALA OPRAVDOVÝM RÁJEM PRO NÁS VOZÍČKÁŘE. PAKLIŽE SE VYSKYTNE PROBLÉM, JE IHNED ŘEŠEN.“

stižením, mně všechno značně ulehčily. Studium se mi natolik zalíbilo, že jsem se přihlásil na magisterské studium oboru **Evropská studia a veřejná správa** a po dalších dvou letech zakončil studium **titulem Mgr.** Hlavním bonusem je, že na studium je možné získat stipendium ve výši školného, velký výběr učebnic, školní notebooky, diktafony a jiné pomůcky pro osoby se zdravotním postižením. Univerzita se v rámci programu

„Škola bez bariér“ stala opravdovým rájem pro nás vozíčkáře. Pakliže se vyskytne problém, je ihned řešen. Navíc škola je bezbariérová. V rámci tohoto programu máme mnoho možností zúčastnit se kulturních, sportovních či vzdělávacích aktivit.

SKLOUBENÍ PRÁCE SE STUDIEM

Jsem také členem **o.s. OKOLO**, které pořádá volnočasové aktivity nejen pro **osoby se zdravotním postižením**. Škola byla a je vždy největším partnerem těchto akcí, kde i ostatní, kteří nemají odvahu a možnost se již dále vzdělávat, v tomto přátelském prostředí zjistí, jaké mají možnosti ke studiu na **MUP**, a mohou se začít účastnit aktivit, do kterých je škola zapojena.

V neposlední řadě bych se rád zmínil o projektu „**Pracovní trénink pro zdravotně postižené**“, který realizuje Metropolitní univerzita Praha ve spolupráci s Nadačním fondem pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Tento projekt je financovaný Evropským sociálním fondem v rámci Operačního programu Praha – Adaptabilita (OPPA). Projekt nám umožňuje zapojení do běžného života, neboť máme možnost získat pracovní návyky a uplatnění v běžném životě. Já osobně pracuji ve **Všeobecné fakultní nemocnici** jako **sociální pracovník**. V současné době studuji obor Mediální studia na **Metropolitní univerzitě Praha**, kde si mohu rozšířit své vzdělání, a získané znalosti bych rád využil pro svoji činnost v neziskových organizacích.

Závěrem děkuji všem, kteří se podíleli na tom, že můj život má i přes mé zdravotní postižení smysl, a těm, kteří toto vše pro nás vytvořili a stále vylepšují. Všem, kteří máte podobný osud, vřele doporučuji, pojďte **do toho** a také se vzdělávejte, nepromarněte tuto **jedinečnou příležitost!** ☒

EVROPSKÉ FONDY dávají handicapovaným novou šanci

TEXT a FOTO: Alena Kluzová

Občanské sdružení eSeznam, nezisková nestátní organizace sídlící v Třinci ve Staroměstské ulici 534, se zaměřuje na zaměstnávání osob se zdravotním postižením a vytváření rovných pracovních příležitostí. Vedení sdružení si uvědomuje význam zaměstnávání lidí s handicapem, a proto připravilo vzdělávací projekt spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Žádost byla schválena a projekt s názvem „**Vzdělávací program a pracovní uplatnění pro OZP**“, reg.číslo CZ.1.04/3.305/75.00047, byl 1. června 2012 spuštěn. Ukončení je plánováno letos k 31. květnu.

Projekt je zaměřen na podporu rozvoje 36 lidí se zdravotním postižením ohrožených sociálním vyloučením, kteří žijí na území Moravskoslezského kraje. Motivuje k profesnímu vzdělávání a poté k zaměstnání a jeho udržení. Jedná se o osoby se zdravotním postižením v 1. – 3. stupni, jejichž pracovní uplatnění je právě kvůli jejich handicapu velmi obtížné. Obecně platí, že nejlépe je schopen pomoci a usnadnit handicapovaným začlenění do pracovního procesu ten, kdo jejich problematiku zná. Díky projektu z ESF se nám podařilo splnit náš hlavní cíl a zaměstnat v občanském sdružení eSeznam 20 úspěšných absolventů vzdělávacího programu v rámci nově vytvořených pracovních míst. Zaměstnanci získali prostřednictvím projektu znalosti a dovednosti v oblasti administrativy, obsluhy osobního počítače a práce s internetem. ☒

Vzdělávací projekt má pro sdružení velký přínos směrem k rozšíření pracovního týmu v rámci obsluhy/vytváření internetového informačního portálu pro OZP www.esznam.cz s působností na území celé ČR.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

TEREZA KERNDLOVÁ:

Osudy lidí s postižením nám nesmějí být cizí

TEXT: Jana Hrdá | FOTO: www.kerndlovatereza.com

Zpěvačka Tereza Kerndlová se stala tváří kampaně NRZP ČR, která upozorňuje na problémy lidí se zdravotním postižením a snaží se shromáždit prostředky, které by jim pomohly. Jana Hrdá se zajímala o to, co známou zpěvačku k tomuto rozhodnutí přimělo a co by změnila v životě lidí s handicapem, kdyby měla tu možnost. Ptala se také na její dětství, hudební idoly i plány do budoucna.

Do školy jste chodila ve velmi malebném kousku Moravy v Černé Hoře, když jste předtím brázdila moře spolu se svým tatínkem. Jistě jste měla zcela jiný život než vaši vrstevníci a poskytlo vám to příležitosti ke krásným zážitkům, máte vzpomínku na nějakou příhodu či místo?

Mé dětství bylo krásné a rozhodně o dost jiné, než měly ostatní děti. Prožila jsem je převážně v zahraničí. Se svými rodiči jsem plula na

úchvatné obrovské lodi, která připomínala plovoucí město. Cestovali jsme po Skandinávii a je pravda, že jsem díky tomu viděla zajímavá místa. V době, kdy loď stavěla v suchém doku, jsme se procházeli po velkých městech a viděli jsme i spousty památek. Zážitků je proto spousta. Nejsilnější vzpomínkou je však socha malé mořské víly v Kodani. Pokaždé když jsme byli v tomto krásném městě, trvala jsem na tom, že ji chci znovu vidět.

A jaké to bylo na lodi, znala jste všechny její kouty? Hrála jste si na plavčíka nebo na kapitána?

Bylo to tam skvělé. Bylo v ní vše, na co jste si vzpomněli. Obchody, kina, restaurace nebo banky. Připadala jsem si jako ve snu. Nejraději jsem pochopitelně chodila poslouchat tátu, jak zpívá, a ráda jsem tancovala na parketu. Pozorovala jsem svět dospělých a zároveň byla jeho součástí, což bylo zábavné. Také jsem milovala dětský koutek, který byl na lodi pro všechny případy, že by přece jen někteří z hostů přijeli i se svými ratolestmi. Jelikož se to ale nestávalo, měla jsem jej celý jen pro sebe. To byla paráda. Také jsem každý den chodila tajně do kuchyně – tam mi dělali obrovský zmrzlinový pohár, který jsem milovala.

Proč jste se rozhodla, že budete zpěvačkou, je celkem pochopitelné. Přesto by bylo zajímavé vědět, zda vás zaujalo také něco jiného, co byste byla chtěla studovat.

Ve věku před pubertou jsem chtěla být zvěrolékařkou nebo letuškou, poměrně běžná snová povolání malé holky. Vždycky však převažoval sen být zpěvačkou. Doma jsem se oblékala do kostýmů a šatů a zpívala před zrcadlem. Věděla jsem, kam budu směřovat, a proto jsem se následně začala věnovat tanci, hudebním nástrojům, zpívání ve sboru nebo dabingu. Je pravdou, že jsem potom později chvíli také zvažovala studium psychologie, ale už v době, kdy jsem chodila na gymnázium, jsem věděla, že po skončení školy nepůjdu dál studovat, ale budu se naplno věnovat pěvecké dráze a všemu, co s tím souvisí.

Od dětství cestujete, mnoho jste viděla, načerpala jste už v mládí spoustu zkušeností. Ne pouze z show business živ jest člověk, když dovolíte biblickou parafrázi. Co z toho ostatního byste chtěla

ještě i teď' rozvíjet, co od vás by obohatilo lidi kolem vás?

Ano, máte pravdu, že jsem sice procestovala kus světa, ale i když se může zdát, že malá holka, která žila mezi dospělými, bude mít potom větší zkušenosti, není tomu tak. Když jste dítě, všichni jsou na vás milí a navíc na lodi byli všichni, jak se říká, na stejné palubě a nikdo neměl důvod závidět. O to je pak horší návrat do reality a vaše zkušenosti a představy jsou smazány. Jsem „komediant“ a celý svůj

první vybrané peníze na elektrický vozík pro malou Klárku. To mi udělalo velkou radost. Víím, že tímto cesta nekončí a nebude nikdy zcela naplněna, ale jsem připravena, pokud bude zájem, se účastnit různých akcí a upozorňovat na problémy prostřednictvím médií.

Jak byste si zařídila fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že byste mohla být zcela bezmocná a potřebovala byste pomoc od druhé osoby převážnou část dne?

Jak jsem se již zmínila, osudy lidí se zdravotním postižením nám nesmí být cizí, a proto ani mně ne. Samozřejmě, kdybych byla ekonomicky soběstačná a silná, zaměstnala bych si osobní asistentku. Ale většina občanů České republiky si tohle nemůže ani v nejlepším snu dovolit. Tak bych se asi obrátila na pečovatelskou službu, ale nevím, jak bych uspěla.

A jak byste řešila, kdyby se něco podobného přihodilo někomu z vašich blízkých a také by ke svému životu nutně potřeboval pomoc druhé osoby?

Momentálně bych byla schopna se o ně postarat. Moji blízcí jsou mi nade vše.

Kterého zpěváka či hudebníka vy ráda posloucháte, kdo je pro vás inspirací?

Oblíbených zpěváků je spousta. Už od malička to je Ray Charles, Michael Jackson nebo Whitney Houston. Dnes už bohužel ani jeden z nich není mezi námi, ale naštěstí jejich hudba tu zůstává a bude stále velmi inspirativní.

Co chystáte v nejbližší době, kde všude vás mohou zájemci a vaši fanouškové vidět a slyšet?

Stále pracuji, chystám nové skladby a střádám plány a nápady na budoucí projekty a videoklipy a také vystupuji po celé republice. Momentálně je na světě nový videoklip ke skladbě Být či Nebýt, která je takovým bojem proti násilí na ženách. Ve skladbě je velká síla. Hovoří otevřeně o problému, který bohužel zažívá více žen, než si myslíme. Píseň mám společně se slovenským producentským duem Mafia Corner a snažíme se šířit tuto myšlenku. Otevírat oči těm, kteří to přehlížejí nebo si nevšímají, a pomoci všem ženám, kterých se to týká.

Máte nějaké hodnoty, které vy sama považujete za posvátné? Co to je pro vás?

Kdybych měla vyjmenovat všechny hodnoty, tak by to bylo na dlouho. Ale jsem fixovaná na rodinu, takže můj muž, moji rodiče, babička a všichni blízcí jsou moje priorita. Nikdy jsem ve svém životě nikomu neublížila. Mám ráda lidi, a proto je slušnost, soucit, takt, ohleduplnost a tolerance hodnotou. ✖

„JEDINÉ, CO MOHU JEŠTĚ UDĚLAT, JE VYUŽÍT SVÉ POPULARITY A PROSTŘEDNICTVÍM SVÉHO JMÉNA A VĚNOVÁNÍM SVÉHO VOLNÉHO ČASU LIDEM POMÁHAT, JAKO NAPŘÍKLAD U PROJEKTU KONTO POMOCI.“

život se snažím lidi pobavit, zaujmout anebo jim sdělit své pocity ve svých skladbách. Jediné, co mohu ještě udělat, je využít své popularity a prostřednictvím svého jména a věnováním svého volného času lidem pomáhat, jako například u projektu Konto Pomoci.

Vidíte rozdíly v životě osob se zdravotním postižením u nás a jinde ve světě? Co si o tom myslíte?

Ano, samozřejmě je velký rozdíl mezi vyspělými státy se silnou ekonomikou a státy, jako je například Česká republika. U nás se musí neustále upozorňovat a prosit, aby se něco změnilo anebo se nakoupily potřebné věci, a navíc se ve finále dosáhne úspěchu jen díky štedrým spoluobčanům.

Kdybyste měla tu moc, co byste změnila na životě osob se zdravotním postižením, aby mohli žít jako ostatní lidé bez postižení?

Víte moc dobře, že tu moc nemám a nikdy mít nebudu. Ale myslím si, že když se pominou finanční překážky, tak by stačilo, kdyby se společnost více zamyslela nad tím, že každého z nás může potkat stejný osud.

Co vás přimělo stát se tváří NRZP ČR při sbírkách pro osoby se zdravotním postižením? O co konkrétně se hodláte při sbírkách snažit, co by vám udělalo radost, kdyby se to podařilo?

Přiměla mě naděje, že má spolupráce s Národní radou povede ke konkrétním výsledkům, a to se již stalo v enormně krátkém čase, kdy se použily

"Ne všichni můžeme
všechno, **ale díky vám**
to zvládneme"

TEREZA KERNDLOVÁ

JAN POVÝŠIL
bronzový medailista
z paralympijských her v Londýně

**I vy můžete pomoci lidem se
zdravotním postižením!**

OKÉNKO DO PORADEN NRZP ČR

TEXT: Radka Svatošová

Bydlím s družkou, která se má podrobit závažné operaci. Jsme domluveni, že mám právo získat informace o jejím zdravotním stavu. Mám na to jako druh právo?

Pacient má právo dát souhlas k tomu, komu mohou být poskytovány informace o jeho zdravotním stavu. V tomto případě samozřejmě záleží na jeho souhlasu, i pokud se jedná o vztah druh/družka.

Situace je komplikovanější, pokud pacient není ve stavu, ve kterém by souhlas mohl poskytnout, protože v praxi je velmi problematické prokázat, že skutečně existuje vztah pacienta s jeho osobou blízkou. Zákon stanoví, že pokud je pacient v tomto stavu, informace se poskytnou také osobě blízké, tedy osobě v poměru rodinném nebo obdobném, jestliže by újmu, kterou utrpěl jeden z nich, druhý důvodně pociťoval jako újmu vlastní. Druh či družka obvykle tento požadavek naplňují, a tak mohou být označeni jako osoby blízké, tedy ti, jimž jsou informace předány.

Doporučujeme řešit tuto situaci již před operativním zákrokem tak, že vaše družka vás určí jako osobu, která má být o jejím zdravotním stavu informována.

Mám dceru, která je trvale umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením. Dceři byl přiznán příspěvek na péči 8000 Kč. Dceru si беру často domů, někdy i na celý měsíc. Mám po dobu, kdy mám dceru doma, nárok na část příspěvku na péči?

Příspěvek na péči náleží vaší dceři a ta si z něj musí platit péči o svou osobu. Pokud je v zařízení s celoročním pobytem, pak zákon ukládá hradit tento příspěvek do zařízení. Pobyt v zařízení je řešen smlouvou mezi vaší dcerou a zařízením. V této smlouvě by také měly být řešeny vratky za stravu, ubytování i péči v případě nepřítomnosti osoby v zařízení. Pokud bude dceři příspěvek vrácen (v poměru za dny, kdy nebude službu užívat), pak je na její volbě, komu jej zaplatí jako další pečující osobě. Může jej hradit i vám, pokud o dceru pečujete

a jste uvedena jako další pečující osoba na úřadu práce. Pokud situace není ve smlouvě upravena, doporučuji vyvolat jednání o změně smlouvy a chybějící skutečnosti do ní doplnit.

Obracím se na vás s dotazem týkajícím se úpravy vycházek v pracovní neschopnosti. Doslechla jsem se, že vycházky jsou omezeny pouze na několik hodin.

Novelou zákona o nemocenském pojištění došlo od 1. ledna 2012 k úpravě vycházek dočasně neschopných. Nově může ošetřující lékař vycházky povolit maximálně v rozsahu 6 hodin denně v době od 7 do 19 hodin. O tom, zda si budete moci „vybrat“ své vycházky vcelku, nebo je budete mít rozděleny do časových úseků během dne, bude rozhodovat samotný lékař.

Výjimečně je možné, aby ošetřující lékař svolil k tomu, že si budete volit dobu vycházek sami podle aktuálního zdravotního stavu. K tomu je ale zapotřebí písemného souhlasu příslušné okresní správy sociálního zabezpečení, která ho vydá na základě žádosti vašeho obvodního lékaře. Pokud žádost lékař okresní správy sociálního zabezpečení schválí, jsou na dobu tří měsíců vycházky neomezené.

Za výjimečné případy se považuje mimořádně náročný léčebný plán, probíhající intenzivní léčba, nepříznivé vedlejší účinky léčby nebo celkově závažný zdravotní stav.

V roce 2011 mi byl přiznán invalidní důchod 1. stupně. Po roce mi byl tento důchod odebrán, proto jsem podala námitku, která mi nebyla uznána. Obrátila jsem se na soud se správní žalobou, kterou mi také zamítli. Mohu se nějak bránit?

Pokud o vaší žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o odejmutí invalidního důchodu již rozhodl i krajský soud, lze užít pouze mimořádný opravný prostředek, kterým

je kasační stížnost. Tu je třeba podat do dvou týdnů od doručení rozsudku – vzhledem k tomu, že soud podle vašeho dotazu rozhodl již před několika týdny, tak předpokládám, že tato lhůta již uplynula. Pro posouzení, zda je kasační stížnost na místě či nikoliv, by bylo třeba seznámit se s průběhem řízení a se samotným rozhodnutím.

Daleko lepší však bude podat novou žádost o invalidní důchod. V tom vám nikdo nemůže bránit, váš stav se může měnit (pokud od předchozího rozhodnutí uplynul jeden rok, jak uvádíte, tak lze změnu zdravotního stavu i předpokládat). Bude tedy následovat nové posouzení zdravotního stavu a opět budete moci případně uplatnit veškeré opravné prostředky.

Manžel měl v říjnu loňského roku pracovní úraz a stále je v pracovní neschopnosti, protože požádal o invalidní důchod. Pravidelně navštěvujeme termální koupaliště na Slovensku a rádi bychom i letos odjeli, protože se domnívám, že by mu to po úrazu velmi prospělo. Je toto možné? Pokud ano, tak co by měl udělat, pokud mu zrovna na tento termín přijde pozvánka před komisí, která má posuzovat jeho zdravotní stav? Lze tento termín posunout? Neovlivní to nějak rozhodnutí komise?

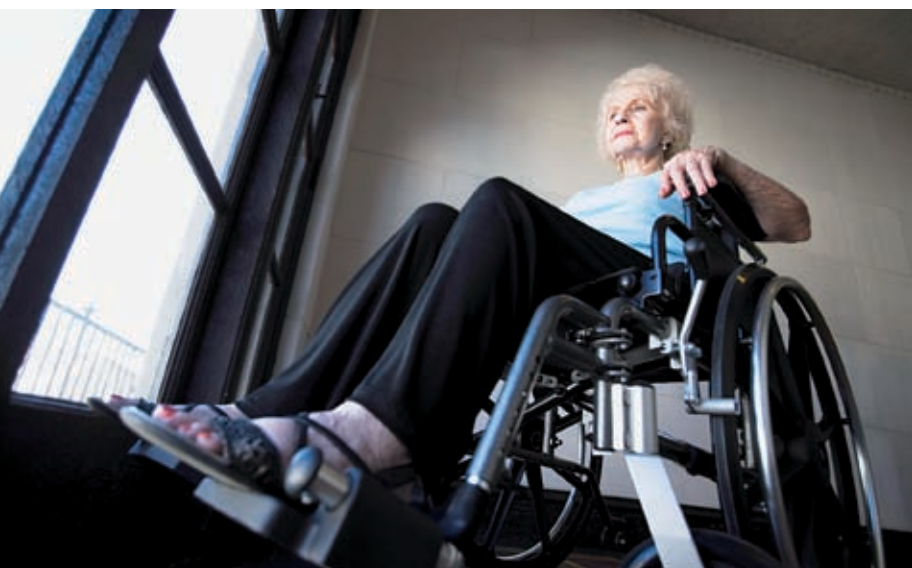
Pokud v době pracovní neschopnosti chce manžel změnit krátkodobě místo pobytu v Čechách, stačí zajít za ošetřujícím lékařem a požádat o svolení. Ve vašem případě, kdy chcete odjet na Slovensko, je to složitější. Prostřednictvím svého ošetřujícího lékaře musí manžel požádat okresní správu sociálního zabezpečení v místě bydliště o povolení vycestovat do ciziny s uvedením důvodu a OSSZ rozhodne většinou tak, že ukončí pracovní neschopnost a povolí odjezd. V tomto případě by neměl být problém se domluvit na datu jednání posudkové komise. Rozhodnutí komise by to nemělo ovlivnit.

Doporučuji tento případ předem prokonzultovat s ošetřujícím lékařem manžela nebo přímo s OSSZ. ☒

CO PŘINÁŠÍ NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK PRO LIDI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

TEXT: Jan Hutař | FOTO: www.dreamstime.com

V posledním loňském čísle časopisu *Mosty* jsme se dotkli problematiky nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.) ve vztahu k osobám se zdravotním postižením. Upozornili jsme na problematiku bytů zvláštního určení a také opatrovnictví. Na rozdíl od předchozí právní úpravy, která znala opatrovnictví jako jediný institut spojený s omezením způsobilosti k právním úkonům (nyní nově „svéprávnosti“), je nová právní úprava podstatně rozmanitější. Kromě opatrovnictví zavádí nové, v našem právu dosud neznámé instituty podpůrných opatření při narušení schopnosti zletilého právně jednat.

Jedná se o následující instituty:
předběžné prohlášení
nápomoc při rozhodování
zastoupení členem domácnosti

PŘEDBĚŽNÉ PROHLÁŠENÍ

Jde o jednostranný právní úkon osoby očekávající ztrátu či omezení způsobilosti právně jednat, jehož obsahem je projev vůle, aby byly záležitosti dotyčného spravovány určitým způsobem nebo aby je spravovala určitá osoba nebo aby se určitá osoba stala jeho opatrovníkem. V praxi lze předpokládat využití tohoto institutu zejména osobami v rané fázi Alzheimerovy a Huntingtonovy choroby, ale i jiných progredujících chorob ovlivňujících způsobilost právně jednat. Před-

běžné prohlášení může mít formu veřejné listiny nebo formu soukromé listiny.

Nemá-li prohlášení formu veřejné listiny (listiny sepsané notářem), musí být učiněno soukromou listinou opatřenou datem a potvrzenou dvěma svědky; svědek o sobě uvede v potvrzení údaje, podle nichž ho lze zjistit. Svědky mohou být jen osoby, které na prohlášení a jeho obsah nemají zájem a nejsou nevidomé, neslyšící, němé nebo neznalé jazyka, v němž je prohlášení učiněno. Svědci musí prohlášení podepsat a být schopni potvrdit schopnost prohlašujícího jednat a obsah jeho prohlášení. Je-li obsahem prohlášení pořízeného veřejnou listinou určení, kdo se má stát opatrovníkem, ten, kdo veřejnou listinu sepsal, запиše údaje o tom, kdo prohlášení pořídil, kdo je povolán za opatrovníka a kdo veřejnou listinu sepsal, do neveřejného seznamu vedeného podle jiného zákona.

Činí-li prohlášení nevidomý nebo člověk, který neumí nebo nemůže číst nebo psát, musí mu být prohlášení nahlas přečteno svědkem, který prohlášení nepsal. Osoba činící prohlášení před svědky potvrdí, že listina obsahuje její pravou vůli. Obsah listiny jí musí být tlumočen takovým způsobem dorozumívání, který si zvolila, a to svědkem, jenž prohlášení nepsal; všichni svědci musí ovládat způsob dorozumívání, kterým je obsah listiny tlumočen. Kdo prohlášení činí, potvrdí před svědky zvoleným způsobem dorozumívání, že listina obsahuje jeho pravou vůli.

Požadavky kladené na sepsání listiny se vztahují i na výslovné odvolání prohlášení.

Zničí-li listinu obsahující prohlášení ten, kdo je učinil, má to účinky odvolání.

Týká-li se prohlášení jiné záležitosti než povolání opatrovníka a je-li účinnost prohlášení vázána na podmínku, rozhodne o splnění podmínky soud. Soud také rozhodne o změně nebo zrušení, pokud by člověku, který prohlášení učinil, hrozila závažná újma. Před vydáním rozhodnutí soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor člověka, o jehož prohlášení rozhoduje, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si člověk zvolí.

Je-li prohlášení nebo jeho odvolání neplatné, soud k nim přihledne, není-li příčiny pochybovat o vůli toho, kdo je učinil.

NÁPOMOC PŘI ROZHODOVÁNÍ

Na rozdíl od předběžného prohlášení se jedná o vztah smluvní, který může uzavřít člověk, je-li mu duševní porucha působí obtíže při rozhodování s jednou nebo i více osobami. Jak vyplývá z § 45, může takovou smlouvu uzavřít i osoba

s omezenou svéprávností. Obsahem smlouvy o nápomoci je závazek podpůrce, že se souhlasem podporovaného bude přítomen při jeho právních jednáních, že mu zajistí potřebné údaje a sdělení a že mu bude nápomocen radami.

Podpůrce nesmí ohrozit zájmy podporovaného nevhodným ovlivňováním ani se na úkor podporovaného bezdůvodně obohatit. Podpůrce postupuje při plnění svých povinností v souladu s rozhodnutími podporovaného. Pokud podporovaný právně jedná v písemné formě, může podpůrce připojit svůj podpis s uvedením své funkce, popřípadě i s údajem o podpoře, kterou podporovanému poskytl; podpůrce má i právo namítat neplatnost právního jednání podporovaného.

Smlouva nabývá účinnosti dnem, kdy ji schválí soud. Není-li uzavřena v písemné formě, vyžaduje se, aby strany projevily vůli uzavřít smlouvu před soudem. Soud smlouvu neschválí, odporují-li zájmy podpůrce zájmům podporovaného.

Na návrh podporovaného nebo podpůrce soud podpůrce odvolá; soud ho odvolá i v případě, že podpůrce závažně poruší své povinnosti, a to i bez návrhu.

ZASTOUPENÍ ČLEMEM DOMÁCNOSTI

Na rozdíl od předběžného prohlášení a nápomoci při rozhodování, u nichž se předpokládá iniciativa ze strany postižené osoby, v tomto případě vychází iniciativa ze strany příslušníků domácnosti, jimiž mohou být potomek, předek, sourozenec, manžel nebo partner či osoba, která se zastoupeným žila před vznikem zastoupení ve společné domácnosti alespoň tři roky. Podmínkou je, že zastupovaná osoba trpí duševní poruchou, která jí brání samostatně právně jednat. Zastoupení se vztahuje na obvyklé záležitosti, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného. Zástupce však není oprávněn udělit souhlas k zásahu do duševní nebo tělesné integrity člověka s trvalými následky.

Zástupce dbá o ochranu zájmů zastoupeného a naplňování jeho práv i o to, aby způsob jeho života nebyl v rozporu s jeho schopnostmi a aby – nelze-li tomu rozumně odporovat – odpovídal i zvláštním představám a přáním zastoupeného.

Zástupce může nakládat s příjmy zastoupeného v rozsahu potřebném pro obstarání obvyklých záležitostí, jak to odpovídá životním poměrům zastoupeného; s peněžními prostředky na účtu zastoupeného však může nakládat jen v rozsahu nepřesahujícím měsíčně výši životního minima jednotlivce podle jiného právního předpisu.

Ke vzniku zastoupení se vyžaduje schválení soudu. Před vydáním rozhodnutí soud vyvine potřebné úsilí, aby zjistil názor zastoupeného, a to i za použití takového způsobu dorozumívání, který si zastoupený zvolí.

Má-li zastoupený více zástupců, postačí, pokud jedná jeden z nich. Jedná-li však vůči další osobě více zástupců společně a odporují-li si,

„NA ROZDÍL OD PŘEDCHOZÍ PRÁVNÍ ÚPRAVY, KTERÁ ZNALA OPATROVNICTVÍ JAKO JEDINÝ INSTITUT SPOJENÝ S OMEZENÍM ZPŮSOBILOSTI K PRÁVNÍM ÚKONŮM, JE NOVÁ ÚPRAVA PODSTATNĚ ROZMANITĚJŠÍ. KROMĚ OPATROVNICTVÍ ZAVÁDÍ V NAŠEM PRÁVU DOSUD NEZNÁMÉ INSTITUTY PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ PŘI NARUŠENÍ SCHOPNOSTI ZLETILÉHO PRÁVNĚ JEDNAT.“

nepřihlíží se k projevu žádného z nich. Zastoupení zaniká, pokud se jej zástupce vzdá nebo pokud zastoupený odmítne, aby ho zástupce dále zastupoval; k odmítnutí postačí schopnost projeviti přání. Zastoupení rovněž zaniká, pokud soud jmenuje zastoupenému opatrovníka.

Je-li uzavřena smlouva o nápomoci při rozhodování, zanikne zastoupení účinností smlouvy v rozsahu, v jakém je zastoupený způsobilý právně jednat.

ROZHODOVÁNÍ SOUDU O VÝŠE UVEDENÝCH PODPŮRNÝCH OPATŘENÍCH UPRAVUJE ZÁKON Č. 292/2013 SB., O ZVLÁŠTNÍCH ŘÍZENÍCH SOUDNÍCH, V ČÁSTI DRUHÉ, HLAVA I., DÍL 1, ODDÍL 1, V USTANOVENÍCH §§ 31 – 33, KTERÉ ZNĚJÍ:

ODDÍL 1

Řízení o některých podpůrných opatřeních

§ 31

PŘEDMĚT ŘÍZENÍ

V řízení soud rozhoduje zejména o

- a) splnění podmínky v předběžném prohlášení,
- b) změně nebo zrušení předběžného prohlášení,
- c) schválení smlouvy o nápomoci,
- d) odvolání podpůrce,
- e) schválení zastoupení členem domácnosti.

§ 32

ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

- (1) O schválení smlouvy o nápomoci lze rozhodnout jen na návrh podporovaného nebo podpůrce.
- (2) K návrhu podle odstavce 1 musí být přiložena smlouva o nápomoci; není-li smlouva uzavřena v písemné formě, musí být její podstatný obsah zachycen v návrhu.

§ 33

PRŮBĚH ŘÍZENÍ

Jde-li v řízení o schválení zastoupení členem domácnosti, soud nařídí k projednání věci jednání jen tehdy, navrhne-li to účastník nebo je-li to nezbytné.

Na tato ustanovení pak navazují ustanovení o řízení v otázkách svéprávnosti a opatrovnictví, kterým bude věnován článek v příštím čísle Mostů. ▣

OPEL HANDY CYKLO MARATON SE POJEDE I LETOS

TEXT: Tomáš Pchálek | FOTO: o.s. Cesta za snem

Na přelomu července a srpna 2013 se v Čechách a na Slovensku uskutečnil první „handy cyklo maraton“. Extrémní závod smíšených týmů handicapovaných a nehandicapovaných cyklistů vzbudil obrovský zájem. Není proto překvapivé, že se na stejný termín již připravuje druhý ročník.

Organizátorem tohoto unikátního závodu je občanské sdružení Cesta za snem v čele s handicapovaným sportovcem Heřmanem Volfem. Ten v letech 2009 – 2012 procestoval Evropu na handbiku. O svých cestách pořádá motivační besedy a o jeho aktivitách vzniklo hned šest dokumentárních filmů. Když Heřman dostal nabídku zúčastnit se jako handbiker nejtěžšího cyklistického závodu světa, amerického RAAM, vznikl nápad uskutečnit podobný závod v Čechách.

Opel handy cyklo maraton 2014 je otevřen pro smíšené osmi-, čtyř- nebo dvou členné týmy. Ty mají za úkol zdolat štafetově vzdálenost 2222 kilometrů po hranicích České a Slovenské republiky. Na trase bude cca 20 povinných průjezdních bodů. Těmito průjezdními body jsou rehabilitační ústavy, spinální jednotky, speciální centra nebo lázně se zaměřením na léčbu pohybového ústrojí. Týmy si volí optimální trasu i taktiku střídání cyklistů a jejich úkolem je dojet do cíle v limitu 111 hodin. Jede se tedy čtyři dny a noci nonstop.

Idejí závodu je dokázat široké veřejnosti, že handicapovaní lidé mohou být rovnocennými partnery lidem bez handicapu. V tomto závodě tvoří jeden tým, který se musí naučit spolupracovat. Nabízí se tak otázka: když je to možné v takto extrémních situacích, proč by to nešlo aplikovat i v běžném životě?

Každý tým navíc jede za jednoho člověka krátce po usednutí na invalidní vozík. Je mu patronem, motivuje ho, ukazuje cestu a dodává odvalu k aktivnímu životu. Navíc je pro tyto „čerstvé“ vozíčkáře po ukončení závodu připraven zážitkový víkend v přírodě, kde si mohou vyzkoušet nejrůznější sporty a aktivity ve společnosti účastníků maratonu.

Opel handy cyklo maraton je zajímavý také divácky. Každý z cyklistů na trati si totiž veze jako štafetový kolík vyhledávací zařízení společnosti Eurosat, takzvaný GPS tracker. Ten neustále odesílá údaje o poloze závodníka a vykresluje ji na interaktivní mapě webových stránek závodu. V loňském roce takto závod sledovalo neuvěřitelných 30 000 lidí.

Maraton startuje 30. července v Praze a do cíle budou soutěžící dojíždět během 3. srpna opět do Prahy. Pokud máte zájem se o tomto projektu dozvědět více, nebo se dokonce zúčastnit, navštivte webové stránky www.111hodin.cz nebo www.cestazasnem.cz. ☒

OPĚT O UCELENÉ REHABILITACI

TEXT: Václav Krása

FOTO: www.shutterstock.com

Ministerstvo práce a sociálních věcí předalo vládě k projednání dokument nazvaný „Teze právní úpravy koordinace rehabilitace osob se zdravotním postižením“. Na tomto materiálu pracovala odborná komise více než rok. Součástí této komise byla i Národní rada osob se zdravotním postižením ČR. Teze charakterizují rehabilitaci jako souvislou a komplexní činnost, která je uskutečňována prostřednictvím rehabilitačních prostředků, jejichž základním úkolem je co nejvíce zmírňovat přímé i nepřímé důsledky dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Do prostředků rehabilitace lze zahrnout především zdravotní rehabilitaci, a to jak v akutní zdravotní péči, tak i ve vlastní zdravotní rehabilitaci. Dále do koordinované rehabilitace spadá sociální rehabilitace, systém vzdělávání, což je vzdělávací rehabilitace, oblast pracovní rehabilitace. Do koordinované rehabilitace lze zahrnout také systém dávek k pořízení kompenzačních pomůcek a případnou úpravu bytu.

Základem koordinované rehabilitace je, že vlastní posuzování míry invalidity je prováděno až po ukončení celého procesu rehabilitace. To znamená, že dokud celý proces neskončí, nemělo by se rozhodovat o míře invalidity. Neznamená to však, že se neposuzuje nepříznivý zdravotní stav. Dílčí posouzení zdravotního stavu pro přiznání dávkových systémů na zajištění služeb, kompenzačních pomůcek, nákupu auta a podobně je nezbytné. V průběhu rehabilitace by osoba se zdravotním postižením měla mít zajištěny také prostředky na živobytí, a to ze systému nemocenského pojištění.

Při projednávání tezí koordinované rehabilitace se ukázalo několik vážných problémů. Především to, že podmínkou vypracování skutečného zákona o koordinované rehabilitaci je návrat k posuzování zdravotního stavu podle Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví dle českých právních předpisů. Bohužel toto posuzování zdravotního stavu dle mezinárodní klasifikace bylo při posledních úpravách zákona o zdravotních službách z našeho zákonodárství odstraněno. Další otázkou je, zda vypracovat samostatný rámcový zákon o koordinaci rehabilitace, nebo zda upravit jednotlivé nástroje rehabilitace v příslušných zákonech s tím, že každý poskytovatel rehabilitace bude zákonem zavázán spolupracovat s dalšími subjekty rehabilitace. NRZP ČR preferuje samostatnou právní normu, která bude upravovat koordinaci rehabilitace, a to především proto, aby došlo k určité institucionalizaci systému rehabilitace. Současný stav je takový, že jednotlivé nástroje rehabilitace jsou upraveny v jednotlivých resortních předpisech, ale celý systém je zcela

nefunkční, protože chybí vzájemná komunikace, součinnost a provázanost jednotlivých systémů. Koordinaci rehabilitace by ze zákona zajišťoval krajský úřad, a to v přenesené působnosti, v takzvaných rehabilitačních koordinačních centrech. Stanovisko NRZP ČR v otázce institucionalizačního zabezpečení rehabilitace je již léta neměnné. Stát se nemůže zbavit odpovědnosti za systém koordinované rehabilitace. Tato oblast musí zůstat v jeho kompetenci. I zahraniční modely jednoznačně ukazují, že i když jednotlivé nástroje rehabilitace poskytují různí poskytovatelé, tak koordinační roli a systém financování je vždy pod kontrolou státu.

Velmi důležitou otázkou systému koordinované rehabilitace je vstup oprávněných osob z léčebného procesu do systému rehabilitace. Nabízí se dva modely, a to automatická povinnost léčebného zařízení informovat rehabilitační koordinační centra, že léčí pacienta, který bude potřebovat koordinovanou rehabilitaci. Druhý model vstupu do koordinované rehabilitace je aktivní žádost konkrétní osoby. Domníváme se, že z hlediska funkčnosti je lepší, když prvotní aktivitu – hlášení potencionálního klienta, provede zdravotnické zařízení do rehabilitačního koordinačního centra samo, přičemž vlastní vstup do systému bude proveden smluvním aktem mezi účastníkem koordinované rehabilitace a rehabilitačním koordinačním centrem.

Zcela zásadní a v tezích vůbec neřešenou otázkou úpravy koordinace rehabilitace je způsob jejího financování. Předložené teze tuto otázku téměř neřeší, spíše ji naznačují. Je zřejmé, že finanční nároky klienta na živobytí a potřebné kompenzační a rehabilitační pomůcky budou řešeny z dávkových systémů (nemocenské pojištění, příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní kompenzační pomůcku a další). Není však vůbec zřejmé, kdo bude financovat síť rehabilitačních koordinačních center, způsob hodnocení zdravotního stavu a další. To jsou ještě otázky, které je nutné vyjasnit a upřesnit. Nelze ani předpokládat, že systém koordinované rehabilitace přinese okamžitou úsporu finančních prostředků. Lze naopak předpokládat, že z počátku dojde k nárůstu výdajů státu v této oblasti. Systém by však měl v dlouhodobé perspektivě přinést zásadní zlom v začleňování osob se zdravotním postižením do společnosti a zvýšení kvality jejich života. Je zřejmé, že vyšší zaměstnanost lidí se zdravotním postižením a jejich aktivní životní standard musí nutně v dlouhodobé perspektivě přinést i úspory finančních prostředků. Úspora finančních prostředků nemůže být základním požadavkem koordinované rehabilitace. ❏

PŘEDSTAVUJEME členskú organizace NRZP ČR

TEXT: Jana Hrdá

ONKO – NADĚJE, SDRUŽENÍ ONKOLOGICKÝCH PACIENTŮ KARVINÁ

Šedm žen se na jednom rekondičním pobytu v Beskydech, na nějž jely po dlouhém léčení, rozhodlo, že se budou scházet a že budou spolu trávit část volných chvil. Už na první schůzce se jejich počet zvedl na dvanáct. **Založily klub a následně sdružení** a dlouho to byla jedna z mála pacientských organizací, která pomáhá pacientům všech typů onemocnění a bez rozdílu věku. Krizové centrum se otevřelo 1. července 2003 v budově polikliniky v Karviné.

Posláním sdružení je pomoc při překonávání těžké životní situace vzniklé nádorovým onemocněním, strachu z budoucnosti a z osamělosti, pokud je to možné, rekondice, šíření osvětly a organizování akcí podporujících prevenci onemocnění, podpora dobré kvality života léčených a vyléčených onkologických pacientů, pořádání informačních a vzdělávacích aktivit. Zpracovává vlastní informační brožury, distribuuje je ve městě a během všech prezentačních akcí.

V současné době má sdružení 59 členů. Za dobu svého trvání „prošlo“

klubem přes sto klientů. Členové sdružení **se scházejí** pravidelně každé druhé úterý v měsíci v salónku Rehabilitačního sanatoria v Lázních Darkov v Karviné 8, v 15:00 hodin. Od listopadu 2012 funguje v sídle společnosti ONKO pomoc Karviná poradenské a konzultační centrum, jež je zacíleno také na mladší klienty hledající práci.

Sdružení dotuje **Krajský úřad Moravskoslezského kraje, statutární město Karviná**, Nadace OKD, Nadace rozvoje zdraví, ELI LILLY Praha, obec Petrovice u Karviné, Skupina ČEZ a drobní sponzoři.

Vypráví předsedkyně Blažena Monczková: „Z poslední doby se mi vybavuje **příběh Marušky**, které bylo diagnostikováno onemocnění střev. A trápila se předstávou, že bude nutné přijmout život se stomií. Po jednom z vyšetření přišla do klubovny, pověděla nám o svých problémech a požádala o kontakt na některou z pacientek se stejnou diagnózou. Na setkání přišly dvě. Popovídaly si, předaly zkušenosti, uklidnily ji, vysvětlily si i otázky intimního charakteru.“

Maruška se po operaci vrátila, byla ráda, že se k tomuto kroku rozhodla, léčí se stále. Má zřejmě problémy s lymfédem nohou, ale když je jí lépe, přijde na schůzku, je jí s námi dobře. Věříme, že se uzdraví a bude chodit častěji. Vstoupili jsme jí do života s podporou, která jí pomohla překonat složité životní období, ví, že v případě, kdy na ni doléhají potíže související s onemocněním, je tu pro ni několik žen, které ji podrží, povzbudí a dají naději na to, že bude lépe.“

ZKRATKA: ONKO KLUB KARVINÁ

SÍDLO ORGANIZACE: ZAKLADATELSKÁ 975/22
735 06 KARVINÁ – NOVÉ MĚSTO

TELEFON: +420 596 338 177

E-MAIL: monczkova.b@seznam.cz

POČET ČLENŮ K 25. 11. 2008: 53

PŘEDSTAVITEL ORGANIZACE:
BLAŽENA MONCZKOVÁ

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ OBZOR

Občanské sdružení OBZOR Liberec vzniklo v říjnu 2003. Hlavní náplní jeho činnosti je smysluplné využívání volného času osob s různým druhem vnitřního a tělesného postižení (především vozíčkářů). Mezi další aktivity patří vzdělávání, ozdravné a rehabilitační pobyty, poznávací cesty a **mezinárodní spolupráce** (s organizacemi osob se zdravotním postižením v německé části

euroregionu Nisa, v Polsku, Maďarsku a v Dánsku).

V oblasti **vzdělávání** se vychází z toho, že velká část členů má pouze základní vzdělání ve Speciální škole pro tělesně postiženou mládež při Jedličkově ústavu nebo případně praktickou školu. Za pomoci grantů MML uskutecnili ve sdružení tři opakovací kurzy základů českého jazyka s názvem **Učme**

se česky I-III. Dalším vzdělávacím projektem pak byl velký mezinárodní projekt s názvem EQUAL-ADIP, Adaptabilita osob se zdravotním postižením pomocí informačních technologií. Projekt měl čtyři vzdělávací moduly – pro sdružení byl nejdůležitější Rozvoj osobnosti, Počítačová gramotnost a Základy angličtiny. Cílem tohoto projektu bylo lepší uplatnění na trhu práce.

V současné době **spolupracují** s partnerskou organizací Egyesület Pécs na projektu mapování bezbariérovosti velkých měst a aktivního využití volného času. Kromě sdružení OBZOR se na projektu podílí Zváz telesne postihnutých SR, Zváz telesne postihnuté mládeže a Klub aktivních vozíčkářů z Ostravy. Organizace má své zástupce v krajské radě zdravotně postižených a předsedkyně sdružení byla po mnoho let členkou světového výboru pro celoživotní vzdělávání.

OBZOR nemá **žádné zaměstnance** ani placené asistenty. Pracují zde tři stálí dobrovolníci. Funguje na principu vzájemné pomoci a solidarity. Ti, kteří jsou na tom fyzicky dobře, pomáhají vozíčkářům a oni jim na oplátku pomáhají s počítači. Prostě každý dle svých možností.

OBZOR jednou ročně uspořádá nějaký **ozdravný a rehabilitační pobyt**. Takový pobyt je však finančně velmi náročný, a tudíž téměř nedostupný. Nejde jen o úhradu pobytu samotného, ale i o úhradu pobytů asistentů, bez kterých se neobejdou, a o zajištění dopravy. Ve sdružení asistenti pomáhají vozíčkářům během celého roku jako dobrovolníci zcela zdarma, stejně tak při ozdravných pobytech. Nelze však po nich žádat, aby si sami hradili pobyt a ještě velmi těžce fyzicky pracovali (v průměru nazvedají při pomoci se všemi denními úkony a koupáním jednu tunu denně). Další velké finanční náklady představuje doprava. Vzhledem k velkému počtu vozíčkářů je nutné zajistit speciální plošinový autobus DPML, jiný dopravní prostředek nelze použít. Proto jsou vděční za jakoukoliv finanční pomoc. V rámci mezinárodní spolupráce se pobyty zúčastňují partneři z Německa a Dánska.

Finanční prostředky na ozdravné pobyty získává sdružení především z grantů vyhlášených statutárním městem Liberec, krajským úřadem a nadacemi.

ZKRATKA: OBZOR

SÍDLO ORGANIZACE: NA PÍSKOVNĚ 669/48
460 14 LIBEREC 14

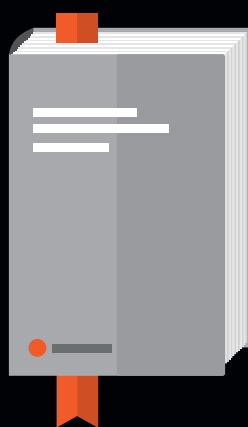
TELEFON: +420 605 149 835

E-MAIL: hlustik@iobzor.org

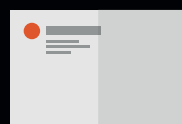
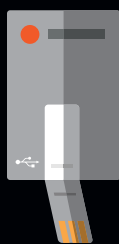
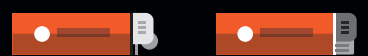
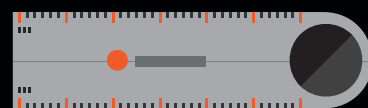
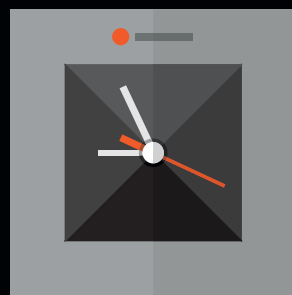
POČET ČLENŮ K 1. 1. 2014: 22

PŘEDSTAVITEL ORGANIZACE:
TOMÁŠ HLUŠTÍK (předseda)

Tiskárna Rudolf

Pro všechny členské organizace
NRZP ČR a pro všechny držitele
ZP, ZTP a ZTP/P.

Tiskárna Rudolf

Schnirchova 29 (ve dvoře), 170 00 Praha 7

E-mail: info@tiskarnarudolf.cz

Telefon: 775 499 601

tiskarnarudolf.cz

TŘI MUŠKETÝŘI NRZP ČR

TEXT: Jana Hrdá

S Národní radou osob se zdravotním postižením spolupracuji už od nepaměti (od jejího vzniku). Na rozdíl od mé mateřské organizace, Pražské organizace vozíčkářů, v níž pracují převážně ženy, v Národní radě pracuje více mužů. V posledních letech se sice počet žen zde zaměstnaných zvýšil, ale dělného, kamarádského ducha organizace neztratila. A tak jsem ráda, že sem již osmý rok patřím i já. Nicméně mladými lidmi, třeba těmi, kteří právě ukončili vzdělání, se tehdy NRZP nehemžila. Nešlo si nevšimnout, že moje převážně mladičké osobní asistentky braly NRZP tak trochu jako spolek důchodců --- starobních.

Před pár lety se předseda organizace rozhodl najít i několik mladých pracovníků na různé pozice a přihlásili se postupně tři mladí muži. Muži pohlední, inteligentní, pracovití, nápadití, se smyslem pro humor, pro krásno a hlavně se vzácně dobrým srdcem. Tři mušketýři. A moje osobní asistentky se rozzáří, když je kterýkoliv z nich přítomen.

MICHAL

MICHAL DVOŘÁK JE ŘEDITelem ORGANIZAČNÍHO ODBORU NRZP ČR.

Ted' jsi sice pěkně narostlý mužský, ale ještě nedávno jsi chodil do školy – kde to bylo, jaký jsi byl žák, měl jsi úhledné sešity, který předmět tě bavil, a který jsi neměl rád?

Jestli máš na mysli tu základní, tak to už je víc jak dvacet let. Do školy jsem chodil v Praze. Hned vedle stál areál psychiatrické léčebny a pan ředitel naší třídy pravidelně vyhrožoval, že nás tam jednou všechny pošle na vyšetření. Moje máma v léčebně pracovala, takže mě tahle ředitelova výhrůžka často naopak potěšila. Jako žák jsem byl ale úplně normální a učení mi šlo samo. Předměty mě vcelku bavily všechny. Neoblíbenost některých předmětů přišla až na střední škole a tady řeknu pouze jedno slovo – matematika! Ta mi na střední vážně nešla. Paní učitelka mě pustila k maturitě pouze za příslib, že se ve svém odborném životě matematice nikdy nebudu věnovat.

Hrál jsi někdy fotbal nebo hokej, rozbil jsi někdy okno, máš na kontě nějakou rošťárnu?

Ano, hrál jsem fotbal i hokej. Nejvíc však díky škole. Mě samotného víc bavila cyklistika, bojové sporty, basketbal a tenis. Můj táta byl veliký sportovec a ke sportu mě vedl. Na základní škole jsem se nemusel moc učit, o to víc času zbývalo na rošťárny. Pamatuji si nějaké rozbité výlohy, zapálené skládky a prokopnuté školní dveře. Říkám to jenom proto, že se mě na to ptáš. Dneska na to nejsem nijak pyšný. Byli jsme parta kluků na pražském sídlišti, ne každý den jsme sbírali papír a kaštany do školního sběru.

Čím jsi chtěl být jako kluk, a co jsi vystudoval?

Jako malý kluk jsem chtěl být řidičem autobusu. Táta mi domů přinesl volant ze starého autobusu. S tím jsem si dokázal hrát celý den. Potom jsem měl policejní období a nakonec jsem chtěl být doktorem. Vystudoval jsem Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor sociální politika a sociální práce.

Ted' máš pětiletého syna. A vím, že jsi milující tatínek. Co spolu děláte nejraději? Co tě na něm překvapilo? Co tě nejvíc rozesmálo?

Je to tak. Trávíme spolu spoustu času. Nejraději si spolu samozřejmě hrajeme. Při hře se jím nechávám inspirovat a vést. Je to zábavné. Jezdíme spolu rádi na kole, plaveme. Nevím, jestli se teď vyjádřím srozumitelně, ale nepřekvapilo mě nic. Snažím se ho brát takového, jaký je, bez rodičovských očekávání, respektuji ho jako osobnost. Samozřejmě se na něho někdy i zlobím a hned mu řeknu, co se mnou jeho chování dělá. Často to pomůže, protože nechce, abych se na něho zlobil. Má mimořádné komunikační dovednosti, takže je to zdatný vyjednávač. To mě vždycky nejvíc rozesměje.

Kdy a kde ses dozvěděl o Národní radě osob se zdravotním postižením? Proč jsi šel pracovat právě sem? Jak dlouho jsi tady? Co tě tady drží? Už jsi chtěl někdy odejít, proč?

Na to už si dneska nevzpomenu. Možná jsem na Národní radu narazil při studiu na vysoké škole. Během studia jsem pracoval na různých projektech, a přišlo mi, že bych zvládl i práci na celý úvazek, a tak jsem začal hledat v inzerátech. Byla to víceméně náhoda. Nastoupil jsem v roce 2006. Mám rád práci, kterou tu dělám. Část mé práce je taková, jakou si ji vymyslím, záleží na tom, jak moc jsem tvořivý a nápaditý. A to mě baví. Těší mě nad prací přemýšlet a inspirovat se. Opravdové myšlenky na odchod z NRZP jsem ještě neměl, ale myslím, že přijdou. Do té doby budu rád ve společnosti zajímavých lidí, jako jsou předseda nebo konec konců i ty.

Za ty roky, co pracuješ pro NRZP ČR, jsi zevrubně poznal život osob se zdravotním postižením – co tě nejvíc štvě, co považuješ za největší vítězství, co bys řešil ze všeho nejdřív právě teď?

Nemyslím si, že mě něco štvě. Obecně se domnívám, že Česká republika je

vcelku civilizovaná země, pokud jde o naplňování práv a zájmů osob se zdravotním postižením. Mrzí mě však, když o koncepčních věcech v politice vůči nim rozhodují jiné zájmy než profesionální snaha vybudovat fungující,

životu nutně potřeboval pomoc druhé osoby?

Věřím, že by mě vzniklá událost sama přivedla na to nejlepší řešení. Cítím, že bych chtěl v té pomoci být hodně aktivní. Přistupoval bych k tomu, jako

„MRZÍ MĚ VŠAK, KDYŽ O KONCEPČNÍCH VĚCECH V POLITICE VŮČI OZP ROZHODUJÍ JINÉ ZÁJMY NEŽ PROFESIONÁLNÍ SNAHA VYBUDOVAT FUNGUJÍCÍ, SROZUMITELNÝ SYSTÉM, KTERÝ PŘINESE ZKVALITNĚNÍ ŽIVOTA JIM A JEJICH RODINÁM.“

srozumitelný systém, který přinese zkvalitnění života jim a jejich rodinám. Jeden takový nezdravý zájem se v nedávné době povedl Národní radě zastavit. To třeba považuji za vítězství.

Co bych řešil ze všeho nejdřív? Nejspíš zavedení posuzování zdravotního stavu podle Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví do českého právního prostředí a praktické použití klasifikace. NRZP již v roce 2008 vydala český překlad klasifikace. Mám pocit, že za celou tu dobu se klasifikaci nepodařilo v práci českých úředníků, pojišťoven a lékařů usadit. Vedle toho bych zvažoval zvýšení slevy na dani pro zaměstnavatele, který zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Přeci jenom ty částky nebyly od roku 2001 navyšovány a marná sláva, ekonomická motivace je zatím tou nejlepší motivací pro zaměstnavatele, aby osoby se zdravotním postižením zaměstnávali.

Jak by sis zařídil fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že bys mohl být zcela bezmocný a potřeboval bys pomoc od druhé osoby převážnou část dne?

Otázka, na kterou neumím odpovědět. Nerad plánuji a fantazie, které mám, se málokdy věnují takto praktickým věcem. Často věci řeším, až přijdou. Mluvíš o pozdním stáří, tedy době za nějakých čtyřicet let? Jaká bude v té době úroveň nabízených profesionálních služeb? Jak budou v té době zabezpečené rodiny? Kam se posune zdravotní péče za čtyřicet let? Přál bych si mít v té době vedle sebe svoji ženu. Myslím, že na ni bych se hodně spoléhal.

A jak bys řešil, kdyby se něco podobného přihodilo někomu z tvých blízkých a také by ke svému

přistupuji k řešení každodenních situací dnes. Hodně intuitivně, zároveň bych se o všechno hodně zajímal, hodně bych se ptal. Tuším, že bych se v první řadě musel s takovou událostí vyrovnat já sám. Často se přistihnu, že je mi někoho v takové situaci líto. Ale takový soucit nic neřeší. Co já vím. Vždyť o tom člověku nic nevím. Možná že žije šťastnější život než já a mělo by mi být spíš líto mě samotného.

Když máš čas, co děláš? Kam chodíš? Co čteš? Co posloucháš?

Rád zajdu s kamarády na pivo, rád zdolávám výšky, rád jezdím na kole, rád poslouchám muziku a chodím na koncerty. Knihy čtu strašně rád. Mám rád I. D. Yaloma, J. Irvinga, podlehl jsem módě románů D. Browna. V posledních letech poslouchám rád filmovou, orchestrální a vážnou hudbu. Na filmu mě často nejvíc zaujme právě hudba. Líbí se mi např. Thomas Newton, Michael Brook.

Co neděláš nebo bys neudělal nikdy? Víš, kam kráčíš, co je tvé poslání?

Obávám se, že čím jsem starší, tím víc mám ze sebe pocit, že bych byl schopen téměř všeho. Nejsem muž nějakých pevných a nezlomných zásad. Jednoduše očekávám, že do mého života mohou vstoupit události, které mě natolik ovlivní, že můžu dělat věci, o kterých bych nikdy nevěřil, že je udělám. Často jsem přemýšlel nad smyslem života, nad směřováním svých kroků a čím dál víc jsem docházel k jedinému smyslu. Dneska už jsem přesvědčený, že nic z toho, co jsem dělal a dělám, ve mně neprodukovalo tolik emocí, energie, nápadů a lásky jako péče o syna. Asi to bude „to“ poslání. Opravdu asi nemám vyšší cíl. A kdykoliv budu usilovat o nějaké

společenské uznání, dobrou práci, finanční zabezpečení, vždycky to bude z jediného důvodu – budu se chtít dobře postarat o svou rodinu.

HONZA

JAN CHUDÝ DĚLÁ ASISTENTA PŘEDSEDOVI NRZP ČR.

Tebe si, Honzo, nedovedu představit jako hodného hošíka, spíš mi připadá, že jsi býval pěkný živel – jak to s tebou bylo? A jak to vypadalo u tebe doma?

Už jako malý kluk jsem lezl po výškách a skákal jsem. Jednou jsem si kvůli tomu rozsekl hlavu o skříň, řval jsem jak hyena a táta mě musel odvézt do nemocnice, kde mi to zašili. Jen co jsme přijeli, já se zašitou hlavou, vlítl jsem na sedačku a už jsem tam hopsal zas!

Vyrůstal jsem v Hostivaři, kam jsme se přestěhovali z Rokycan, když mi byl asi rok. V Hostivaři to mám rád, je tam ještě pořád příroda. I dnes žijeme nedaleko, tj. na Chodově, s manželkou a miminem. Nablízku máme lesopark, staví se tam bazény, vše, co potřebujeme, si můžeme koupit v obchodě, který je na dosah, stejně jako lékař.

Co byla tvá nejoblíbenější činnost, když jsi byl školák?

Když jsem byl malý, nejraději jsem si hrál na vojáky. Táta už se bál, že budu zelený mozek. Strašně jsem toužil po maskáčích, a nakonec jsem je za vysvědčení dostal. Stavěl jsem v nich s kamarády v lesoparku bunkry. U babičky jsem zase vždycky popadl bágl, čturu, lihový vaříč a zmizel jsem do lesa na celý den.

Co byl tvůj životní ideál v deseti letech, co později?

Dá se říct, že jsem měl rád hry a příběhy, ve kterých vystupují hrdinové a dobro bojuje se zlem. Můj ideál byl chlap, který se nezalekne nebezpečí a bojuje za pravdu a spravedlnost. Když mi bylo asi čtrnáct let, zjistil jsem, že se svět točí jenom kolem peněz. Tenkrát mě to strašně zdrtilo.

Ted' máš půlroční Veroniku a vím, že ses na ni velmi těšil, jak funguješ jako táta?

Horko těžko, záleží na tom, jak nabitý harmonogram má předseda. Jsou dny, ▶

že když přijdu z práce domů, malá už spí, ale poslední dobou se poštěstí celkem často, že je ještě vzhůru. Když přijdu z práce, hraju si s ní, potom kolem šesté chodíme koupat, takže mám vlastně tak dvě až tři hodiny, kdy se jí věnuju. Koupu ji i přebaluju, už si mě pěkně omotala kolem prstu. Hraju si s ní „na raketku“ – položím si ji na břicho, začnu jakoby startovat, to pozorní, protože už ví, co přijde. Potom s ní vystartuju a ona se strašně nahlas řehťá. Nejrady má, když ji nosím tak, aby viděla kolem sebe, a při tom jí po-

radu. Úspěchy beru jako vítězství těch několika lidí, kteří pracují na mnoha věcech, vždyť vidím, kolik tomu věnují úsilí!

Za největší úspěch považuju zákon o sociálních službách, za který se bojovalo více než 10 let. Nebylo to jenom při jeho tvorbě, ale také v zápase o to, jak má vypadat. Ještě více práce nastalo poté, když vstoupil v účinnost. To jsme potom objížďeli celou republiku a na všech možných konferencích, v různých organizacích, na školách, jsme úředníkům a pracovníkům i lidem

pečovala rodina, a pokud by je to nad míru vysilovalo nebo kdyby nechtěli, zařizoval bych si osobní asistenci. Ale určitě bych preferoval péči rodiny.

A jak bys řešil, kdyby se něco podobného přihodilo někomu z tvých blízkých a také by ke svému životu nutně potřeboval pomoc druhé osoby?

To mám přímo příklad, protože naše babička je těžce nemocná. Když se to stalo, domlouvala se celá rodina, že se bude v péči o babičku střídat. Teď

„MYSLÍM SI, ŽE V TOMTO SVÉM SOUČASNÉM ŽIVOTĚ MUSÍM NAPRAVIT NĚJAKÉ KŘIVDY, KTERÉ JSEM SPÁCHAL VE SVÝCH MINULÝCH ŽIVOTECH. KDYBYCH NEDĚLAL TUHLE PRÁCI, POMÁHAL BYCH LIDEM URČITĚ NĚJAKÝM JINÝM ZPŮSOBEM.“

vidám. Dokáže mi dát najevo, co chce, vidím, jaký je rozdíl, když je spokojená, nebo když se jí něco nelíbí, to dovede být i protivná. Do vany se těší – koupe-me ji ve velké vaně na takovém lehátku. A ona si to přímo užívá.

Kdy a kde ses dozvěděl o Národní radě osob se zdravotním postižením? Jaké to je dělat osobního asistenta někomu se zdravotním postižením a co děláš ještě?

Budu upřímný, tuto práci mi dohodil úřad práce. Žádal jsem tam a oni mi ukázali inzerát Národní rady, mně to připadalo zajímavé, takže jsem se přihlásil na výběrové řízení, přijali mě a už tu pracuji asi osm let.

Ve škole jsme měli kluka na vozíku, kterého srazilo auto, takže setkání s lidmi s postižením pro mě nebylo vůbec nic nového, vlastně jsem to vůbec nevnímal. Beru to tak, že každý jsme nějaký a nemá žádný smysl lidi hodnotit podle toho, v čem je jiný.

Kromě toho, že dělám osobního asistenta a řidiče předsedovi, se starám i o webové stránky Národní rady a dělám takovou „holku pro všechno“. Když někdo zavolá na Národní radu, tak jsem ten člověk, který ví co a jak, také pomáhám leccos organizovat.

Za ty roky, co pracuješ pro NRZP ČR, jsi zevrubně poznal život osob se zdravotním postižením – co tě nejvíc štvě, co považuješ za největší vítězství, co bys řešil ze všeho nejdřív právě teď?

Je jasné, že fandím činnosti Národní

s postižením vysvětlovali, co vlastně nový zákon o sociálních službách pro ně znamená.

A nejvíc práce daly ty minulé dva roky 2011 a 2012, kdy jsme se snažili co nejvíce zabránit státní správě, aby pokazila systém, který tu byl předtím vybudován. Přitom, jak mě zároveň štválo, co vlastně ministr s tím svým prvním a dalšími náměstký dělá, jsem si uvědomil, že je na tom i něco dobrého. Začalo se totiž o těch problémech víc mluvit jak na veřejnosti, tak mezi samotnými lidmi se zdravotním postižením. Někteří lidé na zdravotní postižení změnili názor, i když se obávám, že stále si ještě někdo i nadále myslí, že lidé s postižením neprávem odčerpávají ze státního rozpočtu.

Myslím si, že největší problém právě teď je, že stát podceňuje občanskou společnost a že nová legislativa občanskému sektoru dost škodí. Přece bez občanského sektoru by se mnoho věcí nedělalo a spousta dobrých iniciativ a aktivit by zanikla!

Jak by sis zařídil fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že bys mohl být zcela bezmocný a potřeboval bys pomoc od druhé osoby převážnou část dne?

Na to je složitá odpověď, záleží na druhu postižení, a tudíž pomoci, kterou bych potřeboval. Každopádně bych chtěl být doma, protože tam to znám, jsem tam zvyklý. V nějakém zařízení by to bylo hrozně neosobní, to bych nesnesl. Nejrady bych byl, kdyby o mne

je babička u tety, která se o ni stará, a vidím, jak je to pro ni těžké i přes různé příspěvky. Snažíme se v tom pomáhat, jak to jde. Vůbec si nedovedu představit, že by naše babička šla do nějakého zařízení.

Když máš čas, vidím tě kouřit, kdy hodláš přestat? Odpočíváš i nějak jinak? Co čteš?

Už! Už se snažím! Doma nekouřím vůbec, jinak už přestávám, do roka bych to chtěl zvládnout.

Odpočívám různě, ale nejvíc asi tím, že si čtu. Když jsem byl malý kluk, líbil se mi Tolkien. Nedávno jsem si to zkusil znovu přečíst, a už mě to tolik nebavilo. Čtu hlavně takové ty hrdinské ságy, například od Raymonda Feista, nebo Terryho Goodkinda. Také někdy hraju počítačové hry, ale ty berou spoustu času.

Co bys nejvíc chtěl pro sebe, své dítě, pro svou rodinu? A co považuješ za své poslání?

Každopádně zdraví. Víím, že se to tak říká, že je to takové obnošené klišé, ale když je člověk zdravý, dá se ledasco udělat. Peníze jsou fajn, určitě bych se nezlobil, kdybych třeba vyhrál, ale určitě nejdůležitější je zdraví. Myslím si, že to, že se nám narodilo zdravé dítě, je dar a děkoval jsem za to tenkrát Bohu.

Myslím si, že v tomto mém současném životě musím napravit nějaké křivdy, které jsem spáchal ve svých minulých životech. Kdybych nedělal tuhle práci, pomáhal bych lidem určitě nějakým jiným způsobem.

ONDRA**ONDŘEJ FOLK**

PRACUJE V ZAHRANIČNÍM ODBORU.

Uměl jsi i zlobit? Byl jsi třídní vědátor, nebo kápo, nebo ta tichá voda, o níž téměř nikdo nic neví? Kde jsi žil jako dítě, v čem jsi vynikal?

Vyrůstal jsem na nejrušnější ulici Jihočeského kraje, na E55. Do školy jsem chodil v Táboře a nevybočoval jsem tam v žádném směru. Ale zlobit jsem uměl, i když ani v tom jsem nijak nevynikal. Chodil jsem asi dva roky na zobcovou flétnu a pak tam byly nějaké další pokusy o kroužky. Nejvíce se ujalo vodní pólo, to jsem dělal do patnácti let. Docela rád plavu a jedině, v čem jsem kdy vynikal, je, že jsem dlouho vydržel pod vodou.

Umíš pět živých řečí, k tomu latinu, řečtinu, a přitom tě není moc slyšet. Kdy ses začal tu svou první cizí učit? A proč, co tě na tom vlastně baví?

Chodil jsem na jazykovou školu, kde jsem se nejdříve učil němčinu. Chtěl jsem sice začít angličtinou, ale ta před revolucí nebyla moc praktická. V jižních Čechách měla němčina smysl, slyšel jsem ji třeba i z rakouské televize. No, aspoň jsem nemusel začínat ruštinou – na škole se totiž obrok střídala ruština a další cizí jazyk. Tak jsem se jí začal trochu věnovat teď. Ale ano, mám ruštinu rád, na rozdíl od svých rodičů, kteří si ji neoblíbili ani za deset povinných let. Ne, nerozlišuji řeči podle toho, zda se mi líbí, nebo ne, jsem motivován tím, že se domluví s více lidmi, můžu číst knížky v originále, rozumím cizím filmům. A hlavně to otevírá člověku obzory a leccos ho to naučí i o jeho mateřském jazyku.

Co sis představoval, že budeš v životě dělat, měl jsi jeden cíl, anebo ses vzdělával jen tak pro radost ze vzdělávání?

V dětství jsem měl nejrůznější představy, například jsem se chtěl stát automechanikem. Jako tolik jiných mladých lidí jsem do osmnácti let neměl jasno v tom, co chci dělat. Teprve ke konci gymnázia jsem si uvědomil, že mě baví jazyky a že je chci studovat. Dovedl jsem si představit, že bych se stal učitelem. Nejraději na gymnáziu; měl jsem totiž romantickou

představu, že bych mohl probouzet v mladých lidech zájem o literaturu. Ale později jsem přešel na filozofii a řečtinu. A ještě později jsem studoval germanistiku a obecnou a srovnávací literaturu. Studoval jsem, protože mě to bavilo, a asi jsem od začátku počítal s tím, že se v oboru uplatňovat nebudu.

Narodil ses ještě za totáče – jak jsi ty a tvá rodina prožíval tu proměnu poměrů?

Tenkrát jsem z toho ještě neměl rozum, v roce 1989 mi bylo jedenáct let. Dokud mi to nevysvětlili, nevěděl jsem, že je na těch komunistech něco špatného. Ale jako dítě mě bavilo zvonit klíči na náměstí...

Kdy a kde ses dozvěděl o Národní radě osob se zdravotním postižením? Proč jsi šel pracovat právě sem? Jak dlouho jsi tady? Co tě tady drží?

Až těsně před pohovorem, až z inzerátu jsem zjistil, že nějaká Národní rada existuje. Ale na pohovor jsem se důkladně připravil. Nečekal jsem, že bych mohl mít velké šance, a už jsem tady pět a půl roku. Děláním to, protože mi připadá, že to má smysl. Také jsem rád za možnost cestovat a poznávat, jak se vyvíjí hnutí osob se zdravotním postižením v Evropě. A za příležitost rozvíjet svou znalost jazyků. Je obohacující i setkávat se s lidmi se zdravotním postižením a učit se s nimi jednat. Do té doby jsem o jejich životě nevěděl dost.

Za ty roky, co pracuješ pro NRZP ČR, jsi zevrubně poznal život osob se zdravotním postižením, služebně cestuješ – vidíš rozdíly v životě osob se zdravotním postižením u nás a jinde ve světě? Co si o tom myslíš?

Nedá se říct, že bych se na pracovních cestách setkával s běžnými lidmi se zdravotním postižením. Jsou to většinou významné osobnosti hnutí osob se zdravotním postižením, které pracují, cestují a žijí velmi rušným, bohatým životem. Tihle lidé si většinou ve svém okolí do velké míry zařídili bezbariérové prostředí. Těžko se to srovnává.

Jak by sis zařídil fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že bys mohl být zcela bez-**„JE OBOHACUJÍCÍ I SETKÁVAT SE S LIDMI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A UČIT SE S NIMI JEDNAT.“****mocný a potřeboval bys pomoc od druhé osoby převážnou část dne?**

Jde o to, zda by šlo o prevenci, nebo nouzové řešení. Že bych viděl nějaké ideální řešení, to se říct nedá. Rozhodně mi nepřipadá jednoznačně pro všechny výhodné, když se o člověka pečuje výhradně v rodině. Docela dobře si dovedu představit, že si ti lidé po čase lezou na nervy, a to jejich vztahy nutně poznamená. Na druhé straně ústavní péče – v té zrovna nevynikáme. Takže by to chtělo zasadit se o zkvalitnění tohoto typu péče. Asi bychom měli usilovat o nějaký rozumný kompromis, ten bych viděl v komunitních službách, například v osobní asistenci.

A jak bys řešil, kdyby se něco podobného přihodilo někomu z tvých blízkých a také by ke svému životu nutně potřeboval pomoc druhé osoby?

Sice bych se mu určitě pokoušel maximálně pomoci, ale nedovedu si představit, že bych se mu dokázal věnovat na sto procent tak, jak potřebuje. Rozhodně jsem ve výhodě, protože jak v tom oboru pracuji, znám nějaké příklady dobré praxe. Asi bych potom dokázal najít nějakou službu, která by mu vyhovovala. V každém případě bych se snažil respektovat jeho osobní přání.

Mám tě trochu v podezření, že jsi labužník – na jaké jídlo se opravdu těšíš?

Jsem něco mezi gurmánem a gurmátem... Mám rád sladké, například krupicovou kaši, a to jen s máslem a se skořicí a s cukrem. Ale když ji chci mít, musím si uvařit sám. Snáším sladká jídla dokonce jako hlavní, ale nesmí to být moc často. Také mám rád zeleninu, třeba různě upravenou cuketu.

Čemu nebo v co věříš? Máš nějaké formulované krédo, podle něhož žiješ?

Abych pravdu řekl, nemám žádné stručně formulované krédo. Mohl bych snad jen říct, že věřím, že největší hodnotou v životě je život sám. ✘

REFORMA PSYCHIATRICKÉ PÉČE A SOUVISLOSTI

TEXT: Martina Příbylová | FOTO: www.pozitivni-noviny.cz a www.fotosimágenes.org

STAV

Základní kámen k reformě psychiatrické péče byl po roce příprav položen 8.října 2013, kdy úřadující ministr zdravotnictví Martin Holcát stvrdil svým podpisem materiál „Strategie reformy psychiatrické péče“ (dále jen „Strategie“). Na jaře by měla tento dokument schválit i vláda České republiky, a tím se začne odvíjet další etapa, implementace – uvedení strategie do reálných podmínek české psychiatrie. Zároveň by se měla otevřít i cesta k dotaci z evropských fondů ve výši šest miliard korun.

Názor Jana Bodnára, ředitele Odboru evropských fondů MZ, na další vývoj je zcela zřetelný: získat evropskou dotaci a reálně změnit systém v návaznosti na dnešní stav (tedy rozvíjet komunitní péči, ale bez současného rušení léčeben). Prakticky to znamená doplnit stávající zařízení Centry duševního zdraví (CDZ), která by poskytovala zdravotně – sociální služby a byla zaměřena především na péči o vážně duševně nemocné. Svoji činnost by měla přispět ke snižování počtu hospitalizací. Plné pochopení pro takovou koncepci projevil ministr Holcát, téma péče o duševně nemocné sleduje i Vládní výbor pro zdravotně postižené občany.

„I SOCIÁLNÍ POMOC JE JEN URČITÝM NÁSTROJEM ZLEPŠENÍ ŽIVOTA PSYCHIATRICKÝCH PACIENTŮ, ALE NE VŠECH A NE V KAŽDÉM OHLEDU.“

Další postup má zajistit velká pracovní skupina jmenovaná ministrem zdravotnictví nastupující koaliční vlády. Ta bude v návazných projektech rozpracovávat jednotlivá klíčová témata (oblasti) tak, aby byla zajištěna postupná implementace „Strategie“ a úspěšná realizace transformace péče. Těchto **klíčových oblastí je osm: Tvorba standardů a metodik, Rozvoj sítě psychiatrické péče, Humanizace prostředí psychiatrické péče, Destigmatizace a komunikace, Vzdělávání, Legislativní změny, Udržitelné financování a Meziresortní spolupráce** (dle časopisu ESPRIT České asociace pro psychické zdraví č. 7-8/2013).

ROZPORY

Oficiální schválení strategického materiálu v rámci resortu představuje už danou pevnou

základnu, navíc je nutné dodržet některé stanovené termíny. Kritické postoje, vření emocí i boje za realizaci skupinových zájmů ale pokračují dál. Všichni hájí svoji pravdu v přesvědčení, že právě jejich pohled je totožný se skutečnými zájmy pacientů. A tak se poukazuje na rizika oslabování role psychiatrických nemocnic (dosavadních léčeben) a na druhé straně vznikají obavy, „aby reforma neskončila právě jen přejmenováním léčeben na nemocnice“. Vznikají rozpory v názorech na finanční náročnost komunitní péče a svůj vlastní pohled na ni uplatňují i lékaři z ambulantních ordinací. Hlavním oponentem jsou poskytovatelé sociálních služeb a spolu s nimi i nejsilnější patientská organizace Kolumbus. Tato skupina považuje „ústavy“ za historický přežitek a snaží se dokázat, že systém komunitní péče je pro lidi s duševním onemocněním zcela postačující.

KOLIK JE ÚSKALÍ

Kritika reformy z kterékoliv strany předznamenává úskalí budoucí realizace změn systému. Cesta k úspěchu může vést jenom přes jejich překonání, přes vyřešení všech sporných bodů. Procházka růžovým sadem nehrozí.

Zdá se, že části zainteresovaných je i po roce práce nutné opakovaně vysvětlovat, že **finance z evropských fondů jsou určeny na reformu psychiatrie jako medicínského oboru** – celého oboru se všemi jeho specializacemi. Pro některé vážně nemocné změna omezená jen na zdravotní péči jistě nepostačuje. Z hlediska kompetencí, řízení a financování je to ale zcela jiné téma a část uplatňovaných výhrad se tak v souvislosti s reformou stává „pláčem na špatném hrobě“. Je zřejmé, že koordinátoři reformy si tato omezení uvědomují, a **je tak třeba pozitivně hodnotit všechny záměry, které představují určitý přesah – samotný vznik CDZ, vzdělání a destigmatizační programy i plánovanou meziresortní spolupráci.**

Odborníci soustředění výhradně na medicínskou stránku léčby a okruhem pacientů s především medicínskými problémy mohou být spokojeni, dokonce se jim CDZ mohou jevit jako trochu nadbytečná. Zlepšení samotné léčby životní problémy nemocných sice nevyřeší, ale určitý příznivý dopad na kvalitu jejich života přece jen mít může (např. dostupnost péče pro matku malých dětí). Může být dobrým předpokladem, i když ne obecnou zárukou nej-

důležitějšího cíle, tedy důstojnějšího života lidí s duševním onemocněním. Na druhé straně ani optimální zdravotní péče v komunitě sama o sobě neznamená automatické zlepšení života duševně nemocných, jen snazší vykročení na cestě k návratu do života.

Jistě není možné podcenit roli optimálního nastavení

Co platí obecně a v čem je situace lidí s duševním onemocněním specifická? Hlavní je asi rozdíl mezi konstantním stavem (poruchou) a nemocí v jejích nejrůznějších podobách. SMI – „severe mental illness“ – je charakterizováno především délkou potřeby péče a zároveň funkčním postižením, jehož míra určuje rozsah potřebné sociální podpory. Ale i ta má svoje limity, stejně jako léčba není všemohoucí.

I sociální pomoc je jen určitým nástrojem zlepšení života psychiatrických pacientů, ale ne všech a ne v každém ohledu. Nikdo nemů-

„HLEDÁNÍ KOMPROMISU MEZI KOMUNITNÍ PÉČÍ A RUŠENÍM LÉČEBEN POVAŽUJI ZA JEDINOU MOŽNOST SOUČASNOSTI.“

legislativy, ale největším úskalím bude tradičně budoucí systém financování. O podfinancování české psychiatrie už se mluvilo skutečně do omrzení. Pokud bude mít k dispozici očekávaných šest miliard korun, bude to dobrý start k možnosti investic i úhrady doprovodných nákladů transformace. Udržitelnost systému zdravotní péče je v rukách zdravotních pojišťoven. (V rámci jedné novoroční ankety protestoval i profesor Höschl proti hrazení přímé péče v Psychiatrickém centru Praha ve výši 0,69 Kč za jeden bod.) **Bez navýšení úhrad zdravotními pojišťovnami evropské dotace nepomohou.**

Volání po doplnění zdravotní péče i sociální pomocí má u těžce nemocných psychiatrických pacientů samozřejmě plné oprávnění – ale mnohem horší možnosti. Jakkoliv je problematické, je přece jen financování léčby ze zdravotního pojištění pevně dáno a alespoň do jisté míry zaručeno. Naproti tomu základní charakteristikou financování sociálních služeb je nenárokovost, která ponechává tyto subjekty rok za rokem v ekonomické nejistotě.

(Ponechme stranou, kolik otřese existencí některých dosavadních občanských sdružení nový občanský zákoník. Zároveň se dnes očekává, že církevní restituce umožní církvím návrat k jejich tradiční roli pečovat o chudé a nemocné a rozvoje charitativní činnosti ve vlastních zařízeních. Jak ovlivní tyto změny existenci neziskovek?)

Pomoc „sociálně slabým“ je obecně věc velmi složitá. Stát může dávat jen tolik, kolik může, a dává právě jen tolik, kolik uzná za vhodné. Na sociální situaci se pohlíží v podstatě jako na „soukromou záležitost“, za kterou občan nese svoji vlastní odpovědnost a především předcházející pravicová reprezentace nebyla příliš ochotná rozlišovat objektivní a subjektivní příčiny. V předcházejících obdobích se značně oslabovala i tolerance k celé skupině lidí se zdravotním postižením, přestože vhodnou sociální pomocí je možné přeměnit pouhého příjemce dávek v člověka, který státu ekonomicky přispívá.

že žít za nemocného jeho život, jeho emoce, zcela ho „navigovat“ v realitě – a také platit jeho životní náklady. Důsledky stále většího tlaku pojišťoven na propouštění „sociálních případů“ z dosavadních léčeb, bez ohledu na jejich příští existenci, i snah „osvobodit“ z ústavů i nejtěžší pacienty mohou způsobit problémy, které CDZ nevyřeší. **Hledání kompromisu mezi komunitní péčí a rušením léčeb považuji za jedinou možnost současnosti.**

„Přibude bezdomovců,“ volají zastánci ústavů. „V komunitě lze pomáhat všem,“ odporují jejich kritici. Ale bezdomovci, lidé bez přístřeší, zdraví i nemocní, přece žijí v komunitě, v „přirozeném prostředí“ velkých měst. Střechu nad hlavou často nemají pro prostou neexistenci jakéhokoliv příjmu a neschopnost si jej výdělečnou činností opatřit. Není ve stejné situaci řada nemocných v dnešních ústavech?

Životem dlouhodobých a těžce nemocných psychiatrických pacientů by se měly zabývat kromě profesionálů i patientské organizace a NRZP ČR. Zdá se, bez ohledu na příčiny, že tato role není naplňována. Velmi se ohrazují proti tomu, aby jediným mluvčím uživatelů byla nejsilnější patientská organizace Kolumbus – přes veškerou užitečnou činnost vykonávanou jejími aktivními členy. Nelze odhlédnout od toho, že se právě svojí sociální adaptací a mírou funkčního postižení budou výrazně lišit od potencionální klientely CDZ, která odpovídá spíše dnešním uživatelům sociálních služeb. V České republice existují i další patientské organizace, se kterými Kolumbus vůbec nekomunikuje, je tedy nutné zvážit, do jaké míry je „reprezentuje“.

Zlepšení podmínek v medicínském oboru psychiatrie a zlepšení kvality života jeho pacientů, posun na úroveň 21. století jsou cíle nanejvýš žádoucí. Cesta k nim nebude jednoduchá a další diskuse ani objektivně potřebná spolupráce na ní nesmí chybět. ▣

INSPO 2014:

Od ústní myši po sluchadlo v mobilu

TEXT: Jaroslav Winter | FOTO: Ivan Navrátilík

Informační a komunikační technologie usnadňující život osobám se specifickými potřebami jsou tématem konference INSPO 2014, která se uskuteční v sobotu 15. března v Kongresovém centru Praha. Bude na ní představeno množství novinek určených pro lidi s tělesným, zrakovým, sluchovým či kombinovaným postižením, pro dyslektiky nebo osoby po mozkové mrtvici.

Již 14. ročník ojedinelé konference pořádané BMI sdružením přinese i několik organizačních premiér. Vedle AutoContu CZ, který je tradičním partnerem, se stala generálním partnerem konference Nadace Vodafone a technologickým Středisko Teiresiás. To zajistí pořízení videona-

hrávek všech téměř třiceti přednášek, které budou obsahovat nejen pohled na plátno s prezentací, ale v dalších oknech také na před-

nášejšího, na tlumočnicka do znakového jazyka a ve spodním řádku bude běžet simultánní přepis mluvené řeči.

Další novinkou jsou nově vzniklé webové stránky www.inspo.cz, na nichž již byl zveřejněn program konference. Účastníci se sluchovým postižením si při registraci, která probíhá na těchto stránkách, mohou zamluvit zapůjčení tabletu, na kterém budou moci sledovat simultánní přepis přednášek. A slabozrací návštěvníci mají možnost si na zapůjčeném tabletu nastavit sledování prezentace promítané na plátno.

Jednání bude probíhat dopoledne v plénu, odpoledne bude rozděleno stejně jako v posledních letech do tří sekcí. Z dopoledního programu stojí za zmínku například představení ústní myši, výrobku ostravské společnosti Inteligentní komunikační pomůcky. Prostřednictvím zařízení MouthMouse je možné, ať v poloze vsedě nebo vleže, pomocí pohybů rtů, úst, hlavy či dalších částí těla ovládat různá zařízení. Nejen počítač, ale například i televizi, HiFi věž, světlo, telefon, ventilátor, klimatizaci, venkovní kameru, žaluzie, hračky a další zařízení.

„NA KONFERENCI BUDE PŘEDSTAVENO MNOŽSTVÍ NOVINEK URČENÝCH PRO LIDI S TĚLESNÝM, ZRAKOVÝM, SLUCHOVÝM ČI KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM, PRO DYSLEKTIKY ČI OSOBY PO MOZKOVÉ MRTVICI.“

V odpoledním programu se první sekce tradičně zaměří na přístupnost webu (ale i pomůcek), druhá na využití informačních technologií při vzdělávání a zaměstnávání osob se zdravotním postižením a třetí na informační a komunikační technologie pro neslyšící uživatele. V ní bude mimo jiné představena mobilní aplikace Hearing Aid, která zpracovává zvuk pomocí specifických filtrů umožňujících čistý poslech lidského hlasu. Aplikace odstraňuje šумы v pozadí a potlačuje nežádoucí zvuky okolí. Použití je velmi jednoduché, uživateli stačí iPhone a kvalitní sluchátka. Po spuštění aplikace navolí uživatel stupeň zesílení a tlačítkem spustí filtrovaný odposlech. V průběhu dopoledního jednání budou rovněž slavnostně vyhlášeny výsledky 10. ročníku literární soutěže Internet a můj handicap, v níž letos na vítěze čeká 10 000 korun a další dva v pořadí získají tablety. ☒

ZNÁTE TUTO PALETU? JE TO LOGO UMĚLCŮ MALUJÍCÍCH ÚSTY A NOHAMA

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík. Ve svém každodenním životě jsou závislí na pomoci druhých lidí. Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem.

Štětec vedou ústy nebo nohou. Najdeme je po celém světě, vědí o sobě, jsou členy – nebo stipendisty – Celosvětového sdružení malířů malujících ústy a nohama se sídlem v Lichtenštejnsku. Zakladatelem Sdružení byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Byl velmi nadaný a měl velký organizační talent. Sám zpočátku kontaktoval lidi se stejným postižením v různých částech světa. Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956.

Postupně pod vedením Sdružení vznikala ve více než 40 zemích světa nakladatelství, která v jednotlivých zemích tyto malíře představují veřejnosti. V roce 1993 vznikly nakladatelství i ve střední Evropě – Polsku, Maďarsku a České republice.

Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Sjednocujícím motivem a cílem těchto umělců bylo a zůstává ukázat veřejnosti, že ani člověk s postižením není v životě pasivní, ale tvoří, pracuje dle svých možností jako všichni ostatní lidé. Snaží se v životě prosadit, pro druhé něco vytvořit, být také užitečný.

Nakladatelství, samostatně či se Sdružením, organizují pravidelně výstavy

jejich obrazů - obrazů plných optimismu a radosti. Když máme možnost vidět, jak jsou obrazy vytvářeny, většinou si intenzivněji uvědomíme skutečné a pravé hodnoty života.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMÚN s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMÚN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojuje lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Vedle nabídky práce pro lidi s handicapem Nakladatelství UMÚN podporuje některé sociální projekty zaměřené na zlepšování začlenění těchto lidí do běžného života. Jedná se zejména o projekty zaměřené na poskytování osobní asistence a péče pro lidi s postižením. Svými příspěvky Nakladatelství podporuje nákup vozidel se speciální úpravou pro vozíčkáře v Praze i v jiných městech České republiky. V Praze přispívá na provoz bezbariérové dopravy, kterou zabezpečuje Národní rada zdravotně postižených ČR.

Takto Nakladatelství UMÚN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann již v 50. letech 20. století. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

POTĚŠTE SE TAKÉ VY NĚKTERÝMI OBRÁZKY ZMÍNĚNÝCH UMĚLCŮ!

AKTUÁLNÍ NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH KURZŮ pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách akreditovaných u MPSV ČR

NRZP ČR nabízí vzdělávací program, který umožňuje poskytovatelům sociálních služeb naplnit povinnost odborného vzdělávání svých pracovníků, a to v minimálním rozsahu 24 hodin ročně.

TEXT: Tereza Doležalová | FOTO: www.dreamstime.com

Kurzy zahrnují nejnovější legislativu.

Rozsah každého kurzu je 5 vyučovacími hodinami a je určen pro 10 až 15 účastníků. Cena za kurz je 1100 Kč, pro členy NRZP ČR pouze 850 Kč. Kurzy probíhají v Praze, Brně a Pardubicích, vypsané kurzy naleznete i na webových stránkách www.nrzp.cz - Vzdělávací kurzy.

KURZY POŘÁDANÉ V PRAZE:

Místo konání: NRZP ČR, Partyzánská 7, Praha 7 - Holešovice

Začátek kurzu: 9:00 (kurzy Ing. Jany Hrdé od 10:00)

Systém sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením

TERMÍN KURZU: 12. 3. 2014

ČÍSLO KURZU: 5504

LEKTOR: Mgr. Monika Heczková

OBSAH KURZU: Legislativní úprava a definice základních pojmů; financování sociálních služeb; povinnosti poskytovatelů sociálních služeb; smlouvy o poskytování sociálních služeb; klasifikace sociálních služeb; sociální služby pro osoby se zdravotním postižením, příklady poskytovatelů.

PROFIL ABSOLVENTA: Umí vysvětlit základní pojmy zákona o sociálních službách. Zná náležitosti smluv o poskytování sociálních služeb. Orientuje se v oblasti financování sociálních služeb. Orientuje se v základní nabídce služeb z hlediska jednotlivých typů zdravotního postižení a je schopen uvést příklady poskytovatelů.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0658-PC/SP/PP

Specifika komunikace s klienty se sluchovým postižením

TERMÍN KURZU: 6. 3. 2014

ČÍSLO KURZU: 5512

LEKTOR: Mgr. Jitka Morávková

OBSAH KURZU: Terminologie, typy a stupně sluchového postižení; formy komunikace; komunikační preference v závislosti na stupni a době vzniku postižení sluchu; specifické podmínky pro úspěšnou komunikaci; kompenzační pomůcky.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0666-PC/SP/PP

Odstraňování architektonických bariér

TERMÍN KURZU: 13. 3. 2014

ČÍSLO KURZU: 5516

LEKTOR: Ing. Dagmar Lanzová

OBSAH KURZU: Legislativní úprava; základní pojmy; skupiny osob se zdravotním postižením a požadavky na přístupnost prostředí; typy architektonických bariér; problematika bydlení osob se zdravotním postižením.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0670-PC/SP/PP

Sociální služba osobní asistence

TERMÍN KURZU: 20. 3. 2014

ČÍSLO KURZU: 5518

LEKTOR: Ing. Jana Hrdá

OBSAH KURZU: Základní vymezení; legislativní úprava; poskytování osobní asistence; psychosociální aspekty.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0671-PC/SP/PP

Úvod do psychologie handicapu

TERMÍN KURZU: 27. 3. 2014

ČÍSLO KURZU: 5519

LEKTOR: PhDr. et Mgr. Libor Novosád, PhD.

OBSAH KURZU: Základní pojmy a předmět psychologie handicapu; zdravotní postižení jako náročná životní situace; vliv zdravotního postižení dítěte na rodičovské chování a duševní rovnováhu pečujících osob; nejčastější příčiny psychologické intervence a podpory.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0672-PC/SP/PP

Sociálně právní aspekty vzdělávání osob se zdravotním postižením

TERMÍN KURZU: 2. 4. 2014

ČÍSLO KURZU: 5517

LEKTOR: Mgr. Markéta Outratová

OBSAH KURZU: Legislativní úprava; definice základních pojmů; formy vzdělávání; typy speciálních škol; volba vhodné školy; volba povolání.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/1011-PC/SP/PP

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

TERMÍN KURZU: 10. 4. 2014

ČÍSLO KURZU: 5508

LEKTOR: JUDr. Jan Hutař

OBSAH KURZU: Legislativní úprava a definice základních pojmů; příspěvky pro zaměstnavatele od úřadu práce; úřad práce; podnikání osob se zdravotním postižením; služby v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0662-PC/SP/PP

Důchodové a nemocenské pojištění

TERMÍN KURZU: 24. 4. 2014

ČÍSLO KURZU: 5505

LEKTOR: JUDr. Jan Hutař

OBSAH KURZU: Legislativní úprava a základní pojmy důchodového pojištění; důchody; změny v důchodovém pojištění od roku 2010; nemocenské pojištění.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0659-PC/SP/PP

Specifika komunikace s klienty se zrakovým postižením

TERMÍN KURZU: 15. 5. 2014

ČÍSLO KURZU: 5513

LEKTOR: Mgr. Markéta Outratová

OBSAH KURZU: Terminologie, typy a stupně zrakového postižení; vliv zrakového postižení na oblast komunikace; prostorová orientace a samostatný pohyb; hlavní zásady a techniky správného doprovázení; kompenzační pomůcky.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0667-PC/SP/PP

Úvod do zákona o sociálních službách

TERMÍN KURZU: 22. 5. 2014

ČÍSLO KURZU: 5501

LEKTOR: Ing. Jana Hrdá

OBSAH KURZU: Základní charakteristika a definice pojmů zákona o sociálních službách; příspěvek na péči; řízení o příspěvku na péči; sociální služby.

PROFIL ABSOLVENTA: Umí obecně charakterizovat přínos zákona o sociálních službách, umí vysvětlit základní pojmy a orientuje se v jeho obsahu. Ví, kdo má nárok na příspěvek na péči, k čemu příspěvek slouží, jak o něj žádat a uplatnit opravné prostředky, zná proces řízení o příspěvku.

Zná cíle a obsah standardů kvality sociálních služeb, orientuje se v systému sociálních služeb, v náležitostech smluv a úhradách za služby.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0655-PC/SP/PP

Úvod do problematiky standardů kvality v sociálních službách

TERMÍN KURZU: 29. 5. 2014

ČÍSLO KURZU: 5503

LEKTOR: Ing. Jana Hrdá

OBSAH KURZU: Vznik standardů, důležité pojmy, základní zásady, tvorba pravidel, vztah standardů a praxe, dopady; obsah standardů č. 1, 2, 6, 7, 15 a 8, 11, 12, 13, 14; obsah standardů č. 3, 4, 5 a 9, 10.

PROFIL ABSOLVENTA: Umí charakterizovat cíle a obsah standardů kvality sociálních služeb.

AKREDITACE MPSV ČR: 2011/0654-PC/SP/PP

KRAJSKÝ PLÁN

vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v Plzeňském kraji

TEXT: Jana Petrová a Miroslav Valina | FOTO: www.dreamstime.com

Přijetí Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v Plzeňském kraji na období 2013 – 2018 (KPVP) nebylo nijak snadnou záležitostí. Předcházelo mu několikaleté úsilí a spousta mravenčí práce limitované jak lidskými zdroji, tak politickou vůlí, která se s každým nově zvoleným vedením kraje mírněji či podstatněji proměňovala.

Počátky pokusů o vytvoření KPVP sahají až do roku 2004 (tedy 10 let nazpět!). Těchto jednání se nikdo z nás dvou osobně nezúčastnil, proto nám ani nepřísluší je hodnotit. Další pokus o vytvoření KPVP, kdy v letech 2007 – 2009 proběhla řada jednání nad přepracovaným textem KPVP s jednotlivými odbory plzeňského krajského úřadu, byl ukončen schůzkou s tehdejšími hejtmanem, který prohlásil, že žádný dokument rozhodně podepisovat nebude.

V roce 2010 proto Krajská rada OZP zvolila úplně novou koncepci. Po prostudování dostupných odborných materiálů a podkladů, včetně již přijatých krajských plánů, byly vytypovány oblasti života OZP, které by měly být v budoucím KPVP zohledněny a řešeny tak, aby vytvořily podmínky pro zlepšení kvality života handicapovaných obyvatel Plzeňského kraje, a to s ohledem na všechny druhy zdravotních omezení. K nejdůležitějším

z nich jsme pak uspořádali v průběhu let 2010 – 2012 tematické konference a semináře, při kterých jsme získali konkrétní požadavky, informace a připomínky přímo od osob a organizací osob se zdravotním postižením z Plzeňského kraje. Uskutečnilo se jich celkem sedm a z poměrně komorního počtu cca 20 zúčastněných na prvním semináři se postupně rozrostly ve větší konference o 50 – 60 účastnících.

SEMINÁŘE A KONFERENCE SE ZAMĚŘOVALY NA NÁSLEDUJÍCÍ TÉMATA:

- postoje veřejnosti k osobám se zdravotním postižením
- přístupnost prostředí pro osoby se zdravotním postižením
- vzdělávání bez handicapu
- zaměstnávání osob se zdravotním postižením v Plzeňském kraji
- přístupnost dopravy pro osoby se zdravotním postižením v Plzeňském kraji
- dostupnost zdravotní péče pro občany se zdravotním postižením v Plzeňském kraji

Konference a semináře byly určeny lidem se zdravotním postižením z regionu i odborné veřejnosti a státní správě a samosprávě. Pozvání byli a akcí se zúčastnili také poslanci a senátoři zvolení za Plzeňský kraj. Setkání probíhala pod záštitou jednotlivých radních Plzeňského kraje zastupujících dané oblasti, což usnadnilo jejich organizační zajištění (bezplatný pronájem sálu včetně drobného občerstvení účastníkům).

Poznatky z jednotlivých konferencí a seminářů se staly podkladem pro vytvoření základních tezí budoucího KPVP, o kterých započalo úspěšné jednání s krajským odborem sociálních věcí.

Nově zvolený (v květnu 2012) výbor Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením pak rychle dospěl ke shodě, že KPVP bude prioritou jeho činnosti – proto hned při první výborové schůzi byla ustavena pracovní skupina pro jeho přípravu. S nástinem hlavních tezí plánu zpracovaných v rámci této skupiny jsme oslovili už v létě 2012 všechny organizace sdružené v KRZP a žádali jsme je o náměty a připomínky. Některé se zapojily velmi aktivně (např. SPCCH a osobně ing. Kotásek nebo organizace STP *Vozíčkáři Plzeňska*), některé se naopak nezapo-

jily vůbec, což je škoda, protože tím samy sebe připravily o možnost vnést do plánu své představy a priority.

Ve stejném období, tedy v létě před krajskými volbami, jsme zároveň oslovili i představitele šesti tehdy nejsilnějších politických stran kandidujících v Plzeňském kraji a konzultovali jsme s nimi jejich názory na naši koncepci vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a na koncepci podpory organizací OZP. Završením rozhovorů bylo předvolební setkání se zástupci těchto stran v zasedacím sále Zastupitelstva Plzeňského kraje.

Navázali jsme komunikaci nejen s politickými stranami, ale také (především) s jednotlivými odbory krajského úřadu, zejména s odborem sociálních věcí a osobně s vedoucím odboru mgr. Zapletalem a dále s úředníky z odborů dopravy, zdravotnictví, kultury či školství. Popravdě jsme očekávali tvrdší a vleklejší jednání – o to víc, že jsme na krajském úřadě začínali po vzájemné dohodě s odborem sociálních věcí jednat o krajském plánu prakticky znovu od nuly. Z odezvy, jíž se nám od jednotlivých odborů krajského úřadu dostávalo, lze snad usuzovat, že tito krajsší úředníci kvitovali věcnost a konkrétnost námi nově sestavených a formulovaných tezí plánu, každopádně podstatný je fakt, že se při zmíněných jednáních plán podařilo „diplomatickým úsilím“ dovést do finální podoby, ve které byl 9. prosince 2013 schválen Zastupitelstvem Plzeňského kraje (a to širokou shodou napříč politickým spektrem, což není nepodstatné).

Vzhledem k tomu, že KPVP je v první řadě politický dokument, sehrála při jeho prosazení výraznou roli osobnost z politické sféry, konkrétně člen rady kraje pro oblast sociálních věcí Zdeněk Honz, který se hned po volbách od začátku svého působení v radě s našimi snahami ztotožnil a po celou dobu, kdy jednání probíhala, projevoval opravdu velkou míru empatie. Na základě konzultací s ním se mimo jiné podařilo prosadit, aby předseda KRZP byl v následujícím volebním období stálým hostem Komise sociální Rady Plzeňského kraje – přičemž tato komise získala status orgánu, na jehož bázi bude realizace krajského plánu vyrovnávání příležitostí monitorována a vyhodnocována. V té souvislosti se Plzeňský kraj rozhodl otázky plánu svěřit do gesce odboru sociálních věcí, který ji bude vykonávat ve spolupráci a na základě komunikace s Plzeňskou KRZP. Systém byl nastaven tak, že všechny odbory odpovědné za realizaci KPVP zpracují na základě požadavku OSV podklady o naplňování cílů a opatření plánu. OSV pak z těchto podkladů zpracuje souhrnnou zprávu a následně bude tato zpráva minimálně jednou ročně předložena Komisi sociální Rady Plzeňského kraje a po jejím projednání radě kraje.

Jednání komise sociální se v případě projednávání plnění KPVP budou účastnit zástupci

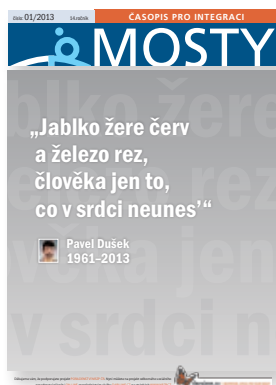
zainteresovaných odborů Plzeňského kraje, zástupci výboru Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením a – což je důležité – případně i zástupci zainteresovaných členských organizací Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením. Naše organizace a KRZP tak budou mít možnost přímo spolupracovat a komunikovat s krajem. Do jaké míry dokážou KRZP a v ní sdružené organizace danou možnost využít, to v praxi poznáme během následujících měsíců a let – například už v souvislosti s právě vytvořeným a z koncepce KPVP vycházejícím dotačním titulem Plzeňského kraje nazvaným **Program podpory činnosti organizací sdružujících zdravotně postižené a chronicky nemocné v Plzeňském kraji v roce 2014**. Jedná se konkrétně o podporu ve třech oblastech: v oblasti provozu organizací, v oblasti rekondičních, respektive edukačních pobytů se zdravotním programem a v oblasti vzdělávacích, kulturních, společenských a jiných akcí či aktivit sloužících potřebám osob se zdravotním postižením.

„PŘIJETÍ KPVP PŘEDCHÁZELO NĚKOLIKALETÉ ÚSILÍ A SPOUSTA MRAVENČÍ PRÁCE LIMITOVANÉ JAK LIDSKÝMI ZDROJI, TAK POLITICKOU VŮLÍ, KTERÁ SE S KAŽDÝM NOVĚ ZVOLENÝM VEDENÍM PLZEŇSKÉHO KRAJE MÍRNĚJI ČI PODSTATNĚJI PROMĚŇOVALA.“

K samotnému KPVP je na závěr třeba uvést, že se zakládá na prioritách, na kterých jsme se shodli v rámci nově zvoleného výboru Plzeňské KRZP. Dají se shrnout do tří slov – **mobilita, informovanost, vzdělání**. Z téhle koncepce vychází i struktura plánu, kde každá oblast má stanoveny dílčí cíle, na které navazují opatření směřující k vyrovnávání podmínek v přístupnosti staveb, dopravy a informací, v přístupu ke vzdělání a zdravotní péči, v možnostech získat a udržet si zaměstnání, věnovat se kulturním, sportovním a dalším společenským aktivitám. Opatření plánu ale jsou zároveň významná tím, že je krajsší úředníci pozvolna začínají vnímat a brát v potaz jako přehledné a na znalosti skutečných potřeb lidí se zdravotním postižením založené vodítko pro to, do kterých oblastí by mohly a měly směřovat finanční prostředky nejen z rozpočtu Plzeňského kraje, ale i z fondů Evropské unie.

Ovšem do budoucna mají pro nás ještě větší význam vyjádření jednotlivých odborů krajského úřadu, kterých se plnění plánu týká a které s ním již oficiálně vyjádřily souhlas a ochotu se na něm společně s OSV a KRZP podílet – přičemž, jak se ukazuje, tuto ochotu již konkrétně projevují při konkrétních projektech v oblasti dopravy, zdravotnictví, architektury, kultury, informatiky a v sociální oblasti. ❧

CHCETE ZDARMA DOSTÁVAT MOSTY Časopis pro integraci PŘÍMO DO POŠTOVNÍ SCHRÁNKY?

1 Napište na adresu NRZP ČR,
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
nebo na e-mail m.dvorak@nrzp.cz.

2 Ve své objednávce uveďte
kontaktní adresu, na
kterou ho chcete posílat,
a souhlas s jeho zasíláním.

3 Časopis vychází pětkrát ročně,
bude Vám zasílán zdarma
prostřednictvím České pošty, s.p.

**Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením,
jejich rodinné příslušníky a organizace osob se
zdravotním postižením a je platná pro rok 2014.**

RYDAVATEL:

**NÁRODNÍ RADA OSOB
SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ČR**
Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
tel.: +420 266 753 421
e-mail: nrzpcr@nrzp.cz
web: www.nrzp.cz
IČ 70856478

REDAKCE ČASOPISU:

Mgr. MICHAL DVOŘÁK
tel.: +420 266 753 433
e-mail: m.dvorak@nrzp.cz
Mgr. JAN KHOLL
e-mail: kholl@seznam.cz

REDAKČNÍ RADA:

Mgr. VÁCLAV KRÁSA
e-mail: v.krasa@nrzp.cz
Ing. PATRIK NACHER
e-mail: patrik.nacher@seznam.cz
JUDr. JAN HUTAŘ
e-mail: j.hutar@nrzp.cz
Ing. JANA HRDÁ
e-mail: janahrda@centrum.cz
Mgr. MICHAL DVOŘÁK
e-mail: m.dvorak@nrzp.cz

TISK: Studio Element s.r.o.

GRAFICKÁ ÚPRAVA: Miriam Naháčová

ILUSTRACE NA OBÁLCE: www.photobucket.com

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR,
zapsáno do evidence periodického tisku
pod číslem MK ČR E 13338

Vydáváno za finanční podpory
Úřadu vlády České republiky

ISSN 1805-9562

NEPRODEJNÉ

Zveřejněné názory nemusejí být v souladu
s míněním redakce, ručí za ně autoři článků.

1. číslo vychází 27. února 2014

**NÁRODNÍ RADA OSOB SE ZDRAVOTNÍM
POSTIŽENÍM ČR** je organizací s celostátní
působností. Základním cílem její činnosti je
obhajoba, prosazování a naplňování práv,
zájmů a potřeb osob se zdravotním
postižením, a to bez ohledu na druh,
věk a rozsah zdravotního postižení.

PARTNEŘI ČASOPISU

ÚŘAD VLÁDY ČR

NAKLADATELSTVÍ UMŮN

**Moderní výrobní podnik
s nadpoloviční většinou pracovníků
se zdravotním postižením**

- **Výroba reklamních osvěžovačů vzduchu vyráběných na zakázku.**
- **Prodej a potisk reklamních a dárkových předmětů**
- **Výroba osvěžovačů vzduchu značky Edova aromaterapie**
- **Kompletovací práce**
jednoduché kompletování - balení, počítání
vlepování - skládání - vkládání - sešívání
a jiné technologicky nenáročné pracovní operace.
polygrafická výroba
V případě dlouhodobé spolupráce možnost investic do potřebných technologií.
Vlastní logistika - skříňové dodávky i valník do 3,5 t
- **Zámečnické práce, strojní a zámečnická výroba**

Výroba z nerezových ocelí, nerezové výrobky pro potravinářský průmysl.
Výroba ocelových konstrukcí a průmyslových aplikací, dopravní systémy.
Kusové obrábění kovů.
Opravy průmyslových zařízení.
Svařování ocelí, nerezů a hliníků, svařence až do 2,5 t
a další...

www.montgroup.cz

Společnost Mont Group, s. r. o., je firmou, která dlouhodobě zaměstnává nadpoloviční většinu zdravotně znevýhodněných a postižených občanů. Zaměstnávat více jak 7 desítek zdravotně postižených pracovníků nám umožňuje zejména stěžejní výrobní program výroby reklamních a komerčních osvěžovačů vzduchu a kompletovací práce.

Lidé s postižením mají stejná práva i povinnosti, včetně práva na práci, jako lidé bez postižení

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA ŠKOLA BEZ BARIÉR

STUDIUM PRO OSOBY
S POHYBOVÝM
POSTIŽENÍM

Absolvent MUP
David Drahonínský

Stříbro v lukostřelbě
Paralympiáda Londýn 2012

www.mup.cz

